

„Sok szülő azt hiszi, hogy ha a gyereke már kicsi korától ott ül egész nap a számítógép előtt, akkor tudja is használni azt tanulás és információszerzés céljából. A számítógép pedig csak azt tudja végrehajtani, amit parancsolnak neki, ha nincs a gyereknek bizonyos szintű olvasottsága, amit olvasással lehet elnyerni, akkor az információt nem találja meg.”

TARTALOM

1. láthatár

Hogyan kezelik a járványhelyzetet egyes országok oktatási rendszerei? – Kerekes Edit írása

4. portré

Sikerrel, elismeréssel „kikövezett” pedagógusi életút – Bede Laura írása

10. tanterem

Nem szabad feledni hagyni a megélt történelmet – Kiss Judit írása

22. láthatár

Előkelő helyen a BBTE a neves angol rangsorban – Pap Melinda írása

23. hivatalos

7. láthatár

A könyvek legtöbbször választ adnak a kérdéseinkre – Szatmári Bence írása

14. iskola és kultúra

Mozgalommá nőtte ki magát az olvasójáték – Antal Erika írása

18. magánterület

Váradon nincs semmi – Varga László Edgár írása

11. diákszemmel

„Az óra úgy szép, ha történik valami” – Kalotaszegi diákok véleménye

17. tanterem

Szőcs Judit tanárnő kötete háborúról, diktatúráról, emberi sorsokról – Bede Laura írása

20. lélekjelenlét

Hat a gyerekekre a felnőttek reakciója – Bede Laura írása

FOTÓ • JAKAB MÓNICA

7.

14.

A könyvek legtöbbször választ adnak a kérdéseinkre

mk

• tanárszemmel • diákszemmel • szülői szemmel
• lélekjelenlét • tanterem • láthatár • óvoda • fotóriport
• hivatalos • vakáció • iskola és kultúra • pályáz(z)atok
• magánterület • térkép

Rendelje meg online
**a Magyar Közoktatást
a 2021-es évre!**
www.comunitas.ro/mkorendeles

Kedves Olvasóink!

A 2019–2020-as tanévben is számítunk megtisztelő figyelmükre. Reméljük, továbbra is megosztják lapunk hasábjain az oktatás problémáival, különféle szegmenseivel kapcsolatos meglátásaikat. Kérjük, számoljanak be a Magyar Közoktatásban arról is, ha sikertörténet születik iskolájukban, ha úgy látják, hogy diákjaikkal, tanítási módszereikkel kapcsolatban követendő példáról lehet beszélni.

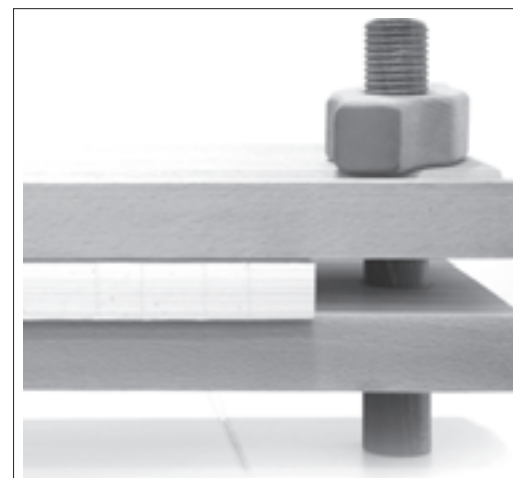
A Communitas Alapítvány által kiadott, immár kilenc éve megjelenő Magyar Közoktatást együtt szerkesztjük az olvasókkal, szeretnénk, ha a pedagógusok továbbra is rendszeresen közölnének lapunkban.

Néhány ötletet nyújtunk arra vonatkozóan, hogy milyen témákról várjuk véleményüket, de természetesen ezen kívül az oktatás más vonatkozásait is meg lehet közelíteni:

- A katedra két oldala – avagy milyen volt diákként és milyen tanárként nap mint nap iskolába járni
- Amire büszke vagyok – iskolám/pályám/diákjaim sikertörténete
- Hogyan segíthetünk megőrizni a gyermeki kíváncsiságot a mai oktatási rendszerben?
- Mobiltelefon, okoseszközök az oktatásban – kreativitásfejlesztés vagy elgépiesedés?

Kitartást, jó munkát kívánunk! Várjuk véleményanyagaikat az mko@communitas.ro emailcímmel!

A Magyar Közoktatás szerkesztősége

*erdélyi magyar
könyvek egy térben*

I D E A
K Ö N Y V T É R

RO-400193 Kolozsvár • Tordai út 4. szám • 0747 11 22 64 • www.ideakonyvter.ro • facebook.com/ideakonyvter

A Magyar Közoktatás elektronikus archívuma elérhető a <http://communitas.ro/main/kozoktatas> webcímen.

[www.facebook.com/magyarkozoktatasi](https://facebook.com/magyarkozoktatasi)

Megrendeléseiket a www.comunitas.ro/mkorendeles webcímen mko@communitas.ro e-mail címen vagy a 0733-91-06-24-es telefonszámon fogadjuk.

Címünk: Redacția Magyar Közoktatás, Fundația Communitas, Str. Republicii nr. 60., 400489 Cluj-Napoca, jud. Cluj
Nr. cont.: RO61RNCB0106026613610006 deschis la Banca Comercială Română Cluj-Napoca
Adóazonosító szám (Cod fiscal): 10411135

Kiadja a Communitas Alapítvány • Főszerkesztő: Kiss Judit • Felelős kiadó: Lakatos András
Kiadói titkár és műszaki szerkesztő: Fülöp Zoltán • Tipográfia: Könczey Elemér
Olvasószerkesztés és korrektúra: Deák Szidónia

Telefon: 0040-733-91-06-24
e-mail: mko@communitas.ro
Redacția Magyar Közoktatás, Fundația Communitas, Str. Republicii nr. 60.
400489 Cluj-Napoca, jud. Cluj

Támogatók:

Hogyan kezelik a járványhelyzetet egyes országok oktatási rendszerei?

A finn iskolakezdők bevihetik kedvenc játékukat a suliba, „buborékelv” működik a briteknél, Dániában rövidítették az órák hosszát, Skóciában eltöröltek bizonyos 2021-es vizsgákat, Németországban sokat szellőztetnek. A legtöbb európai államban nem zárták be teljes mértékben az iskolákat. Ám a körülmények is nagyon másak, mint nálunk.

Olaszországban, ahol tavasszal az európai országok közül a legsúlyosabb volt a járványhelyzet, alapvetően a nagyobbak (14–18 évesek) teljes óraszámú távoktatásban tanulnak, a kisebbek jelenlétel. Esetükben a kezdési időt eltolták, 11 óráig minden osztály megkezdte a tanulási napot, és külön bejáratokat jelöltek ki az osztályok számára. Az iskolában kapott ingyenmaszkot órán is viselni kell, az osztályok szünetben sem vegyülnek. Kísérők nem léphetnek az iskola területére. Az idősebb tanárok helyettesítést kérhetnek, ideiglenesen más feladatkört, ahol nem találkoznak gyerekekkel, vagy legfeljebb két hónapos fizetett szabadságot igényelhetnek. A tömegközlekedést a korábbi 80-ról 50 százalékos kapacitásra korlátozták.

Online próbatanítás a magyaroknál

Unokaöcsém **Magyarországon** iskolások, egyikük harmadikos, a másik ötödikes. Egy közel kétezres lélekszámú településen laknak, iskolába a 8 kilométerre levő tízezres kisvárosba szállítják őket a szüleik.

A szeptemberi iskolakezdés viszonylag normálisan telt, kisebb egyházi iskolák azt is megkockáztatták, hogy az elmaradt évvárót és az évnnyitó ünnepséget egyben, egy mise keretén belül tartják meg. Azóta azonban az optimista tanári tervek ellenére a nagyobb csoportosulással járó iskolai ünnepségek, rendezvények, versenyek elmaradtak.

A szigorítások intézményenként és városonként változnak, az adott iskola vezetője dönthet, hogy be kell-e zárni az iskolát, vagy sem, online oktatásra tér át egy osztály vagy az egész iskola. Eleinte még akkor is zártak be intézményeket, amikor a koronavírusnak csak a gyanúja merült

A legtöbb európai országban elsősorban az észszerű távolságtartást tekintik a legfontosabb óvintézkedésnek

fel, később azonban inkább az érintett családok karanténba helyezésével védekeztek.

Első naptól minden iskolában megjelent a kézfertőtlenítő, a folyosón kötelező a maszk, azonban a tanítás alatt és az udvaron nem kötelező a száj takarása – ennek ellenére sok tanár maszkban tanít. Az osztályokat próbálják elkülönítve oktatni, de nincs eltolt szünet, az udvaron szabadon vegyülhetnek az diákok. A szülőket már első naptól nem engedik belépni az intézményekbe. Az elsősök kedvéért tettek csupán kivételt, a még szinte óvodásokat a szülők egy-két hétig bekísérhették. Elmaradtak a szülői értekezletek, és a különböző díjakat is elektronikusan

fizetik, a készpénzforgalom minimálisra csökkent.

Szakszervezeti nyomásra október elejétől kötelező a diákok testhőmérsékletét mérni. Kisebb iskolákban egy digitális hőmérő és a szolgálatos tanár segítségével oldották meg, nagyobb intézményekben hőmérsékletet mérő kapuval előzték meg a reggeli tumultust.

A tavaszi gyors online átállásból nagyon sok iskola levonta a következtetéseket, és ősszel a márciusi ad hoc online tanítást hivatalos keretek közé terelték: regisztrálták a diákokat a kiválasztott online platformon, majd a gyermekek is beléptek, volt, ahol próbatanítást is tartottak. Ennek a hasznát a 14 évesnél idősebbek

érik meg, hiszen november közepén a középiskolában, egyetemeken digitális oktatásra tértek át – mesélte édesanyjuk, Vass Enikő. Szomszédaikkal gyakran oldják meg felváltva a két családban nevelkedő, összesen hat gyermek iskolai szállítását, és ezen nem kellett változtatni, egy iskolába járnak, és egyébként osztálytársak is a gyerekek. Mára viszont már a faluban is vannak betegek.

Buborékban labdázhatnak is a szigetországban

Többféle hivatalos forgatókönyvet javasoltak a brit hatóságok, érdekes jellegzetesség viszont a buborékelv. Az úgynevezett buborékokat – ami szükség esetén olykor akár egy egész szintet is jelenthet (pl. minden 7. osztályt) – az indoklás szerint azért kell létrehozni, hogy a diákok a társaikkal együtt vegyülhessenek, közösen tanulhassanak, ugyanakkor megbetegedés esetén gyorsabb és egyszerűbb a kontaktutatás. Népesebb gyülekezések vagy közös istentiszteletek esetén javasolják a részvétel korlátozását egyetlen buborékra. A buborékok vegyülésének megakadályozása érdekében el lehet tolni a szüneteket, az ebédidőt. Egy buborékon belül szabadon használhatók a közös könyvek, játékok, felszerelések, de fertőtleníteni kell őket mielőtt más buborékok használatba vennék. Nagyobb diákok esetében javasolják a kontaktus elkerülését. A tanárok bejárását nem korlátozzák egyetlen buborékra, de javasolják, hogy tanítás alatt tartózkodjanak az osztálycsoport előtt, illetve lehetőleg kerüljék el a tanári szobát.

Érkezéskor nem kötelező a lázmérés, ugyanis a brit közegészségügyi hatóság szerint ez nem megbízható módja az esetleges covidosok kiszűrésének. Angliában nincs általános maszkviselés, bár javasolják a fertőzöttebb területeken, de alapvetően az iskolákra bízzák annak eldöntését, hogy a 7 évesnél idősebbek, tanárok és látogatók számára előírják-e a maszkviselést a folyosókon, közös terekben. Tantermekben nem kötelező a viselése, elemistáknak pedig sehol sem az. Skóciában és Észak-Írországon a nagyobb diákoknak kötelező a maszkviselés a folyosókon, közös terekben, 5 év fölött Skóciában az iskolabuszokon is. Bár november végéig jelentős szigorításokat vezettek be Írországon, nyitva maradtak az iskolák, bölcsődék.

Angliában fontolgatják a 2021-es vizsgák halasztását, egyelőre a vizsgák eltörlésének lehetőségét sem zárták ki, viszont módosították a vizsgaanyagot. Skócia eltörölte a 15-16 évesek szakaszáró vizsgáját, Észak-Írország pedig csökkentette a vizsgák számát és a tananyagot ennek a korosztálynak. A többi vizsga időpontjának kitolását fontolgatják az egész Egyesült Királyságban.

Finnország a nem feltétlenül szükséges fizikai érintkezések számának csökkentését javasolja és a szokásosnál tágasabb osztályberendezést a távolságtartás érdekében. Óvodáskorúak és elemisták esetében sem javasolják a csoportok vegyülését, és azt ajánlják, egy csoporttal ugyanaz a szakember(csoport) foglalkozzon. A kicsiknél a kezdő évfolyamok számára lehetőség van előzetesen megismerkedni, megbarátkozni a tevékenységekkel.

Megmaradt a beszoktatás a finneknél

Finnország a nem feltétlenül szükséges fizikai érintkezések számának csökkentését javasolja és a szokásosnál tágasabb osztályberendezést a távolságtartás érdekében. Óvodáskorúak és elemisták esetében sem javasolják a csoportok vegyülését, és azt ajánlják, egy csoporttal ugyanaz a szakember(csoport) foglalkozzon. A kicsiknél a kezdő évfolyamok számára lehetőség van előzetesen megismerkedni, megbarátkozni a tevékenységekkel. Vagyis létezik az úgynevezett „beszoktatás”, a szülők elkísérhetik a friss óvodást/iskolást a tanterembe, persze vigyáznak arra, hogy egyszerre ne tartózkodjanak túl sokan a

teremben. Sőt a gyerekek magukkal vihetik legkedvesebb otthoni játékukat, és nap végén haza is vihetik.

Ha a jelenléti oktatás nem megoldható biztonságosan, elemiben és gimnáziumban ideiglenesen rendkívüli forgatókönyv is engedélyezett, például a vegyes oktatás hetente váltakozó csoportokkal. Nem alkalmazható viszont ez a módszer többek közt 1–3. osztályosokkal, speciális nevelési igényű diákokkal stb. Júniusban a finn kulturális és tanügyminisztérium 84 millió eurót különített el a bölcsődei, iskola előtti oktatás, elemi és gimnáziumi oktatás részére a koronavírus-válság hatásainak ellensúlyozására.

A járványt már a kezdetektől az európai bezárkózástól teljesen eltérően kezelő Svédországban (a rizikócsoportokat intették nagyobb óvatosságra) fel sem merült az iskolák bezárásának lehetősége. Még táborokat is lehet szervezni a 2002-ben és később született fiatalok részére, a résztvevők számát lehetőleg kisebb csoportokra csökkentve, lehetőleg betartva a távolságtartási óvintézkedéseket a tevékenységek, étkezések idején, a hálósobákban az ágyak között.

Nincs minden osztályban kagyló...

Németországban november elején szigorúbb intézkedéseket vezettek be, de az iskolák és bölcsődék nyitva maradtak. Nem alkottak egységes szabályozást, minden szövetségi állam maga rendelkezett az iskolai Covid-szabályokról, gyakran pedig az egyes iskolákra bízta a szabályalkotást. Így van iskola, ahol kötelező a maszk, máshol nem. Országosan többek közt elrendelték a húszpercenként 3-5 perces kötelező szellőztetést (Lüftung), szünetekben pedig végig nyitva kell lennie egy ablaknak. A hideg beköszöntével is megmarad az előírás, megfázás ellen a diákok viseljenek majd sapkát és kendőt.

A legnépesebb szövetségi államban, Észak-Rajna-Vesztfáliában a kisebb diákokon kívül mindenki nézve kötelező maszkviseléssel kezdték augusztusban az új tanévet, és ezerrel növelték az iskolabuszok számát. A felmerülő problémák a mi hazai gondjainktól nagyon eltérő jellegűek: például azért panaszkodnak, mert nincs minden osztályban külön mosdókagyló.

Legalább december elsejéig ismét vesztésgár van Franciaországban, csak kitöltött nyilatkozattal lehet kimenni a házból,

Olyan országok is vannak, ahol bizony kötelező szabadtéren is a maszk a gyerekek számára

de az óvodák-iskolák nyitva maradtak. A maszkviselés sem beltéren, sem szabadtéren nem kötelező, de még az iskolabuszokon sem, ha megvan a legalább egy méteres távolság a többiekől, a hatósági ajánlások szerint mindazonáltal tanácsos úgy beosztani a tereket, hogy a diákok mindig a lehető legtávolabb lehessenek egymástól. 11 évesnél fiatalabb diákoknak egyáltalán nem kötelező a maszkviselés, tanárok számára viszont órán is muszáj. Az iskola Franciaországban 3 éves kortól kezdődik, a nálunk óvodáskorúnak minősülő francia gyermekeket tanító személyzetnek nem kell maszkot viselnie.

Csehországban bezárták az iskolákat, november 18-ától az elsősök és másodikosok visszatérhetnek a tanórákon is kötelező maszkviseléssel. A líceumokat már korábban, az óvodákat és elemi iskolákat november közepétől bezárták Görögországban, ahol egyébként a hónap végéig SMS-ben kell engedélyt kérni a lakás elhagyására. Belgiumban az őszi iskolai szünetet meghosszabbították, Dániában rövidítettek a tanórák hosszán, Hollandiában nyitva vannak az iskolák, konditermek, uszodák és szaunák, a 18 évesnél fiatalabbak hobbisportolhatnak

is. Az intézkedések természetesen napról napra változhatnak.

Kevés hely, sok diák

Bármennyire elégedetlenek is legyünk a hazai oktatási rendszerrel a túlterhelt tantervtől az oktatás minőségén át a körülményekig, azzal szinte mindenki egyetért, hogy a jelenléti oktatás az igazi. Mégis várhatóan még jó ideig kénytelenek leszünk ingázni az iskolák megnyitása és az online tanítás között. A vissza-visszatérő szigorítások dacára Európában minden ország igyekezett nyitva tartani az iskolákat, főleg a legkisebbek számára. Egyszerűbb fenntartani a jelenléti oktatást ott, ahol a tantermek tágasabbak, az osztályok diáklétszáma alacsonyabb, az iskolák felszereltsége gazdagabb. Ilyen helyeken könnyebb biztosítani a szükséges távolságtartást, kettéosztani sem kell az osztályt, hogy fele jelenléttel, fele online tanuljon. Itthon viszont nagyon más a helyzet.

Romániában az osztályonkénti átlagos diáklétszám 21,65 fő, városon persze jóval magasabb (25,13), falun 18,17. Ciklusonként is szinte minden esetben meghaladja a törvényes átlagot: elemi osztályokban az átlagos diáklétszám hajszaál híján 21 (a

törvényes átlag 17), gimnáziumban 21,5 (a törvényes átlag 22), líceumban 25,75 (a törvényes átlag 24). Az óvodákat tekintve is túl népesek a csoportok, a 21,46-os átlagos létszám nemcsak a törvényes átlagot haladja meg (ami 15), hanem a speciálisan engedélyezett törvényes maximumot is (ami 20). Az már csak hab a tortán, hogy uniós szinten Romániában van a legkevesebb tanító: 19,5 elemista jut átlagosan egy tanítóra (az uniós átlag 13,6).

Egy hónappal a szeptemberi tanévnyitó után az iskolák ötöde már kénytelen volt lemondani a jelenléti tanításról. Egy októberi online felmérés szerint – amelyben 40 megye közel ezer iskolája vett részt – az akkor még jelenléttel működő iskolák közül minden ötödik arról számolt be, hogy az osztályokban egy időben jelen levő diákok létszáma meghaladta a húszat, és így már nem lehet biztosítani a megfelelő távolságtartást.

Az „optimista” végkicsengés érdekében mit is mondhatnánk? Innen szép nyerni...?!

KEREKES EDIT

keredit@yahoo.com

Burus-Siklódi Botond közel harminc év után átadta a stafétabotot utódjának

Sikerrel, elismeréssel „kikövezett” pedagógusi életút

Az oktatási rendszert szakmai szempontok szerint, az igényesség és minőség jegyében képes szolgálni a csíkszeredai Apáczai Csere János Pedagógusok Háza – véli Burus-Siklódi Botond, az intézmény leköszönő elnöke.

Közel harmincévnyi intézményvezetés után, nemrég leköszönt, nyugdíjba vonult Burus-Siklódi Botond, az Apáczai Csere János Pedagógusok Háza igazgatója. A *Hargita Népe* napilapnak adott interjúban emlékeztetett, szülei egész életüket a tanításnak szentelték, tanítottak, neveltek gyereket és felnőtteket, magyar és cigányt egyaránt Székelyszenterzsébeten. „Hosszú évtizedeken át szülőfalum megbecsült tanítói voltak, ott élték le az életüket, és nyilván ennek a példás helytállásnak köszönhetően is már ekkor megvolt bennem az indíttatás a pedagógusi pálya irányába, hiszen ezt a családi környezetem is inspirálta, de persze számos egyéb más is befolyásolt még a későbbiekben” – fogalmazott Burus-Siklódi Botond. Hozzátette, a tágabb családi körben is többen választották és gyakorolták a pedagógusi hivatást. Anyai nagybátyja, Szabó K. Attila a székelyudvarhelyi tanító- és óvóképzőnek volt a pedagógia és lélektan szakos tanára, tanítók és óvónők generációinak nagyra becsült mentora. Ugyancsak anyai ágon nagynénje, a magyar-orosz szakos Nagy Emma tanárnő a székelykeresztúri, most Orbán Balázs nevét viselő gimnázium tanáraként futott be egy nagyon hosszú és gazdag tanári pályát.

A szülőhelyhez ragaszkodást tapasztalhatta és tanulhatta meg apai ági nagybátyjától, Burus Endre tanítótól. „Említenem kell testvéreimet, Csaba bátyámat, aki matematika szakot végzett, valamint Emese húgomat, aki az óvónői pályát választotta. És sorolhatnám az unokatestvéreimet, akik közül többen ugyancsak a pedagógusi pályát választották. Ezeket a tényeket alapul véve, azt mondhatom,

hogy ez a fajta indíttatás egész családkra nézve meghatározó jelleggel bírt” – magyarázta a tanár. Hozzátette, mindezek mellett nagyon sok olyan követendő példával szolgáló, személyes kapcsolatokból származó hatás is érte, amelyek a pedagógusi pályá-

Nagyon örülök, hogy ezt a pályát választottam, bár volt nekem egy rövid ideig tartó – hogy is mondjam: „eltévelygésem”, amikor bizonyos külső befolyásolásnak engedve, az érettségi után mégis orvosira próbáltam felvételizni. Abban az időben, a hetvenes évek elejéről beszélünk, mint ismeretes, nagyon nagy volt a konkurencia arra a kevés meghirdetett helyre, akár tíz-tizenöten is jelentkezünk egy helyre.

ra való alkalmasságát segítették elő, motiválták és erősítették benne a pálya iránti elkötelezettséget. „Nagyon örülök, hogy ezt a pályát választottam, bár volt nekem egy rövid ideig tartó – hogy is mondjam: „eltévelygésem”, amikor bizonyos külső befolyásolásnak engedve, az érettségi után mégis orvosira próbáltam felvételizni. Abban az időben, a hetvenes évek elejéről beszélünk, mint ismeretes, nagyon nagy

volt a konkurencia arra a kevés meghirdetett helyre, akár tíz-tizenöten is jelentkezünk egy helyre. A felvételi végül többszöri nekifutásra sem sikerült, így következhetett a pedagógusi pálya, amelyet nagy-nagy lelkesedéssel és szeretettel gyakoroltam egész eddigi életemben” – magyarázta Burus.

A pedagógusi karrier lépcsőfokai

Mint kifejtette, tanulmányai végeztével Dicsőszentmártonban kezdett tanítani magyar tagozatos iskolában fizikát és kémiát, az általános és középiskolában egyaránt. Dicsőszentmártonban nyolc évet tanított, családot is ott alapított. „Hogy miként kerültem újra közelebb szülőhelyemhez? Ebben a törekvésben a családdal való szorosabb kapcsolatfenntartás gondolata vezérelt” – emlékezett vissza a pedagógus. Rámutatott, amikor a kilencvenes évek elején a csíkszeredai székhelyű Hargita Megyei Pedagógusok Háza meghirdetett versenyvizsgára egy módszertanos tanári állást, jelentkezett, megmérettetett, és el is nyerte, így 1991 szeptemberétől már itt kezdte a tanévet. Az előbbi ok mellett az is hozzájárult a váltáshoz, hogy a dicsőszentmártoni helyzete el lehetetlenülni látszott. A rendszerváltás után, mint annyi más helyen a megyében, önálló magyar iskolát szerettek volna létrehozni a városban, ami azonban itt is, mint megannyi más helyen, óriási ellenállásba ütközött. Ebből számos kellemetlen helyzet adódott, nem akart a magyar közösséget (is) megosztó személlyé válni, ez is befolyásolta döntése meghozatalában. „Feleségemmel úgy döntöttünk, hogy élünk a kínálkozó lehetőséggel, és elköltözzünk. Nehéz döntés volt. Azóta itt élünk Csíkszeredában” – mondta Burus. Beder Tibor

főtanfelügyelő nevezte ki az akkori pedagógusok házának ideiglenes igazgatójává. Kezdeményezésére még az év decemberében minisztériumi küldött előtt is vizsgázott, és így elnyerte az igazgatói tisztséget, most már miniszteri kinevezéssel megerősítve. Ezt a tisztséget mostanáig, leköszönéséig betöltötte.

Az igazgatói kinevezést ezt követően minden négy évben minisztériumi bizottság előtt tett vizsgával kellett újra biztosítani. Emellett, egy időben az igazgatással, kilencvennégy és kilencvenhét között Hargita megye főtanfelügyelő-helyettese is volt. „Akkoriban még a tanügyi reformok végeláthatatlan sorának első éveit éltük, legalábbis kinyilatkoztatás szintjén, és én néhány

továbbképzési programokat akkreditáló minisztériumi szakmai bizottságnak, a Magyar Pedagógiai Társaságnak, a Magyar Természettudományi Társaságnak, a Külhoni Magyarok Oktatási Tanácsának, annak közoktatási bizottságának.

Példaértékű, sajátos egyéniségű szervezetek

Az évek során több mint száz közoktatási témájú konferencián vett részt szervezőként és meghívottként egyaránt, sok esetben pedig mint előadó vagy szekcióvezető. Ezen alkalmakkor lehetősége nyílt szakmai kapcsolato-

tiszteletbeli elnök leköszönését követően a szövetség választott elnöke.

Rámutatott, a pedagógusok háza mint állami intézmény és a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége mint civil szervezet eddigi élete – bizonyos mértékig személyének is köszönhetően – szorosan összefügg. A pedagógusok háza az elmúlt évtizedekben nemcsak a szövetség székhelyének biztosított teret, helyet az egyre modernizálódó épületében, hanem szakmai programjaik szimbiotikus egymásba fogódzása is példaértékű, sajátos egyéniséget kölcsönzött mindkét szervezetnek.

Mégis talán a legbüszkébb arra vagyok, és a legmeghatóbb pillanat számomra az volt, amikor a kollégák közvetlen elismerésének jeleként ezelőtt tizenöt évvel, az Apáczai Csere János Pedagógusok Háza élén végzett munkám elismeréseként, én is megkaphattam a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége életmúdíját, az Ezüst Gyopár díjat.

évig ezek bevezetéséért voltam felelős, majd azt követően maradtam továbbra is a pedagógusok házának az igazgatója. Közben az én szakmai életemben is a közoktatásban megszokott rendnek megfelelően egymást követték a pedagógusi karrier lépcsőfokai. Véglegesítő, II-es, majd I-es didaktikai fokozat megszerzése, mesteri képzésen való részvétel, posztgraduális képzésen másoddiplomázás” – magyarázta a volt igazgató. Tagja volt a céljai szerint más, jobb sorsra érdemesült közoktatási minőségbiztosítási hivatal működési szabályzatát kidolgozó munkacsoportnak, jelen pillanatban is aktív tagja a

Burus-Siklódi Botond

FOTÓ • HARGITANEPE.RO

kat kialakítani hazai és főleg anyaországi közoktatási és neveléstudományi szakértőkkel, pedagógiai intézeti, főiskolai és egyetemi tanárokkal, oktatáspolitikusokkal, kutatókkal. A szakmai kapcsolatok mellett sokszor baráti kapcsolatok is születtek, amelyek tartósaknak bizonyultak, évek múltával is működnek. „A magyar pedagógusok szakmai érdekvédelmi szervezetéről és azon belül mindaddig végigjárt utam is része az életemnek, mégpedig nem is akármilyen szinten, hanem a legmagasabb fokon. Bár a szövetségünk alakuló ülése jegyzőkönyvének az aláírói között nem szerepelek, mert nem lehettem ott, mégis az alapítók közé sorolom magam” – fogalmazott Burus. Hozzátette, az alakulást követő időszakban Lászlófy Pál alapító elnök elnöki tanácsosa volt, a székhelyföldi központ vezetője, majd a szervezet főtitkára, 2011-től, Lászlófy Pál örökös

Szülessen újra az intézmény az új vezetés alatt

„Már korábban megbeszéltem családommal, és el is döntöttem már egy évvel ezelőtt, hogy mihelyt elérem a nyugdíjkorhatárt, habozás nélkül élek a nyugdíjaztatásom lehetőségével, és átadom az Apáczai Csere János Pedagógusok Háza igazgatói székét kiszemelt utódomnak, Ferencz Salamon Alpár László tanár úrnak. Ennek ez a rendje, lezárul egy életszakasz az életemben, jöjjön a lendületesebb ifjúság, szülessen újra az intézmény az új vezetés alatt” – hangsúlyozta az oktatási bizottságok tagja, aki ez év januárjában közölte szándékát a szakmailag érintettekkel a hierarchiában. Bár egész tanévre szóló miniszteri kinevezése volt, elhatározásához és ígéretéhez híven, szeptember végén kérte felmentését. Így történt, hogy október 15-ei hatállyal a tanügyminiszter elfogadva

és jóváhagyva kérelmét, felmentette tiszttségéből, Ferencz Salamon Alpárt pedig kinevezte igazgatónak, aki azóta már átvette a pedagógusok házána-
nak a vezetését. „Azzal a reménnyel és bizakodással adtam át a stafétabotot közel harminc év után derék utódomnak, hogy az általam megtett út, az én szakmai munkám sem volt hiábavaló, és hogy fiatalosabb lendülettel, más stílussal, a hagyományokra építve az új vezetésnek köszönhetően az intézmény fejlesztése újabb lendületet fog kapni”

Azzal a reménnyel és bizakodással adtam át a stafétabotot közel harminc év után derék utódomnak, hogy az általam megtett út, az én szakmai munkám sem volt hiábavaló, és hogy fiatalosabb lendülettel, más stílussal, a hagyományokra építve az új vezetésnek köszönhetően az intézmény fejlesztése újabb lendületet fog kapni.

– részletezte a volt intézményvezető. Hozzátette, számára óriási elégtétel az, hogy az előbbieken említett út, amelyet bejárt az elmúlt közel harminc év alatt, nem volt hiábavaló. „Azt hiszem, nem túlzok, hogyha azt mondom, az évek során olyan európai szintű intézményt, egy többfunkciós képzési teret és forrásközpontot létesítettünk Csíkszeredában, amely az oktatási rendszert szakmai szempontok szerint, az igényesség és minőség jegyében képes szolgálni. Ez volt a célunk, az intézmény pedig a büszkeségünk, az Apáczai Csere János Pedagógusok Háza” – mutatott rá Burus, aki szerint ez nem egyedül az ő érdeme, hiszen az évek során számos rendkívüli kollégával tudott együtt dolgozni, együttműködni. A csúcsműködési időszaknak a Beder Tibor fő-tanfelügyelősége alatti időszakot számítja, mert azután következtek

a megszorítások, fokozatosan csökkent a személyzet létszáma, mostanra már nagyon szűk humánerőforrás-keretek között és talán még rosszabb anyagi háttérrel működik az intézmény. „Országos szinten a szakminisztérium viszonyulása ehhez az intézményhez túlságosan is sablonszerű, fűnyíróeffektus, a mindenki egyforma filozófiája érvényesül. Többbrétt, komplexebb probléma ez, tudom, de tény, hogy ezt csalódásként élttem meg, mert hiányérzetet okozott. Minthogy az is, hogy hivatalosan nem válhattunk országos magyar továbbképzőközponttá, bár minden intézményi és infrastrukturális adottságunk megvolt erre. Ebbéli törekvésünket politikai döntés lehetlennitette el” – részletezte a pedagógus. Hozzátette, megnyugtatta viszont, hogy ha formálisan nem is, de informálisan mégiscsak az Apáczai Csere János Pedagógusok Háza és a benne működő szakmai szellemi műhely jelenítődik meg az erdélyi – és nem csak – pedagógusaik mentális térképén, ha szakmai fejlesztésről, továbbképzésről esik szó.

Az Hargita Népe internetes felületén olvasható interjúban arra is kitért Burus-Siklódi Botond, hogy a hajtóerő eredetét a gyökerekben kell keresni. „Bennem is lüktet egy éltetőerő, amit semmi nem tud kiirtani. Ez az otthonról hozott, egész életem alakulását meghatározó példa, ami mindig elevenen él bennem. Diákkoromban középiskolás tanárain többsége is példaképemmé vált, hiszen cseppként a tengerben megmaradni és működtetni egy magyar intézményt, oda kivételes tanárok kellettek” – mutatott rá a pedagógus. Hozzátette, ezek azok a hatások, amelyek érték és egy életre belé ivód-
tak, ez az, amire az ember azt mondja, hogy igen, ezt érdemes továbbvinni a saját életében is. A későbbiekben a barátoktól, szakmabeliektől és diákjaitól kapott lélekemelő visszajelzések ezt az érzést és mentalitást még inkább erősítették, elmélyítették benne. Ugyanakkor büszke a Magyar Érdemrend lovagkeresztjére, amelyet Áder János köztársasági elnök adományozott az erdélyi magyar nyelvű oktatás és nevelés számos területén végzett fáradhatatlan és nélkülözhetetlen tevékenysége, valamint a csíkszeredai Apáczai Csere

János Pedagógusok Háza létrehozása érdekében végzett példaadó munkája elismeréseként. Hasonló elismerésképpen kapta meg a román állami kitünteté-
tést is. „Mégis talán a legbüszkébb arra vagyok, és a legmeghatóbb pillanat számomra az volt, amikor a kollégák közvetlen elismerésének jeleként ezelőtt tizenöt évvel, az Apáczai Csere János Pedagógusok Háza élén végzett munkám elismeréseként, én is megkaphattam a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége életműdíját, az Ezüst Gyopár díjat” – emlékezett vissza a volt igazgató. Hozzátette, az állami kötelékből való nyugdíjazásával lezárul életének egy szakasza. „A stafétabotot át-

Bennem is lüktet egy éltetőerő, amit semmi nem tud kiirtani. Ez az otthonról hozott, egész életem alakulását meghatározó példa, ami mindig elevenen él bennem. Diákkoromban középiskolás tanárain többsége is példaképemmé vált, hiszen cseppként a tengerben megmaradni és működtetni egy magyar intézményt, oda kivételes tanárok kellettek – mutatott rá Burus-Siklódi Botond.

adtam, nyugodt a lelkiismeretem, meg vagyok győződve arról, hogy hozzáértő, biztos kezekbe került. Az elkezdett út tehát folytatódik. Hozzáértéssel, értelemmel. Hálás vagyok a sorsnak, hálás vagyok a családomnak és a Jóistennek, hogy az általam elkezdett útnak ezt a jelentős részét végigjárhattam” – fogalmazott Burus-Siklódi Botond.

BEDE LAURA

bede_laura@yahoo.com

Kiss László sepsiszentgyörgyi könyvtáros olvasásról, a Gutenberg-galaxis mindenkori bővületéről

A könyvek legtöbbször választ adnak a kérdéseinkre

Olvasni fontos és jó. De nagyon nem mindegy az, hogy mikor mit veszünk a kezünkbe (vagy olvasunk a világhálón), hiszen egy rosszul választott olvasmány hatására a gyerekek tehernek érezhetik ezt a kikapcsolódási formát. Ez pedig – ha erősnek érezzük a kifejezést, ha nem – funkcionális analfabetizmushoz is vezethet. Éppen ezért dolgoznak a tanügyi rendszerben az olyan vagány iskolai könyvtárosok, mint a sepsiszentgyörgyi Kiss László. A Mikes Kelemen Elméleti Líceumban tevékenykedő szakember életútjáról, a gyermekek olvasási szokásairól, a járványhelyzet kezeléséről és a szakmájának létjogosultságáról is beszélt a Magyar Közoktatásnak.

– Nagyon izgalmasan hangzik az, hogy valaki iskolai könyvtárosként olykor biciklire pattan, leteker Törökországig vagy Párizsig, és közben még természetfotókat is készít. De kezdjük a történetét a legelejéről. Milyen volt a gyermekkor, honnan ez a széles és szer-teágazó érdeklődési kör?

– Szerettem a kalandot, sokat jártam az erdőt, emiatt tiltottak is el tőlem gyerekkorban barátokat. Első osztályban utáltam olvasni, de édesapám kitartó „biztatásának” hatására hamarosan nagy gyakorlatra tettem szert, annyira, hogy észrevétlenül megszerettem a könyveket. Ha jó olvasmányokat találtam városunk könyvtárában, volt úgy, hogy hetekig nem mozdultam ki a házból. Természetesen egy-egy ilyen kaland után a fantázia birodalmában mindent bepótoltam. Mondhatnám azt is, hogy éjjel-nappal együtt éltem Jules Verne, Cooper, Karl May, Jókai, Gárdonyi, Mark Twain hőseivel, vagyis amit elolvastam, gyakran el is játszottuk barátaimmal. Tinédzserkorom emiatt sokkal problémamentesebb volt, a könyvek a legtöbb esetben megadták a választ az engem foglalkoztató kérdésekre. Tanulni sem kellett, mert az órákon rám ragadt ismeretek nagyszerűen illeszkedtek az általam olvasottakkal.

– *Hazánkban a tanügyi alkalmazotokról senkinek sem a túlbecsültség és a magas jövedelemszint ugrik be elsőnek. Mégis mi vezette arra, hogy iskolai könyvtárosként keresse a kenyerét?*

– Rejtő Jenő Fülig Jimmyjét parafrázálva, tagja vagyok a Hűséges Almák Társaságának, vagyis én sem eszem messze attól a bizonyos almafától, ahonnan származom. Szüleim, nagyszüleim, azok szülei mind-mind pedagógusok voltak. Gyerekkoromban elég hamar rájöttem, hogy a csereberén mindig én veszek, viszont otthonról kaptam egy nagyon erős magyarságtudatot.

Természetesen egy-egy ilyen kaland után a fantázia birodalmában mindent bepótoltam. Mondhatnám azt is, hogy éjjel-nappal együtt éltem Jules Verne, Cooper, Karl May, Jókai, Gárdonyi, Mark Twain hőseivel, vagyis amit elolvastam, gyakran el is játszottuk barátaimmal. Tinédzserkorom emiatt sokkal problémamentesebb volt, a könyvek a legtöbb esetben megadták a választ az engem foglalkoztató kérdésekre.

Fiatalkoromban nem akartam könyvtáros lenni, más szakmákat is kipróbáltam a katonaság után, azonban a családi háttér és hajlam rávezetett arra az útra, amelyet tudat alatt mindig szerettem volna végigjárni – és ez a könyvtárság. Gyerekekkel foglalkozom, mert

tudok és szeretek is tanítani. Mondhatnám a nagy szólamokat, hogy a pénz nem minden. Igenis számít, ha van pénzed. Azonban tudatosan választottam, azt csinálom, amit szeretek, a szakmám az én hobbim.

– *Az internetes információdömpinggel szemben a nyomtatott könyvek és folyóiratok már évek óta nem tudják tartani a lépést. Ennek tükrében milyen módszerrel lehet rávenni arra napjainkban a gyermekeket, hogy könyvet ragadjanak, és onnan szerezzék be ismereteiket?*

– Szerintem nem gond, ha a gyerekek az információt az internetről is vagy azt csak az internetről szerzik be. A nagy probléma alapvetően a minőség, a mennyiség és a copyright kérdésére összpontosul. Nem mindegy, hogy a gyerek mit, mennyit és honnan tölti le az adatokat. Itt jöhet a képbe az iskolai könyvtáros. Szoktam mondani könyvtárhasználati órákon, hogy az igazi információért már az órában is fizetni kellett. Ennek ismeretében pedig nem árt, ha a digitális tartalmakat kombináljuk a nyomtatottal, mert akármilyen botorságot nem lehet kinyomtatni, mert pénzbe kerül, és az igazi digitális tartalomért is fizetni kell. A könyvtáros polihisztként, mai nevén információbrókerként kell hogy működjön. Rá kell vezesse a fiatalokat a helyes útra, mert sok esetben tanulóink úgy gondolják, hogy ami nincs az első oldalon fellelhető találatok között vagy a Wikipédiában, az az információ nem létezik. Pedig megtalálható, csak gyerekeink kevés online lexikont, enciklopédiát ismernek. Itt lép a képbe az olvasottság kérdése is.

– *Ön szerint a mai iskolások eleget és azt olvasnak, amire az ő korukban szükség van?*

– Gyerekeink természetesen kevesebbet olvasnak, mint az idősebb generációk. Ezt én normalitásként kezellem. Most már rengeteg új, alternatív

szórakozás lépett az olvasás mellé. Viszont szabályoznunk, csökkentenünk kell a funkcionális analfabéták egyre gyarapodó tömegét. A gyerek ugyanis, ha nem gyakorolja az olvasást, akkor nem érti meg a hosszabb szövegeket, – pl. nem tudja értelmezni a szöveges matekfeladatokat – ennek következtében tanulási gondokkal fog küzdeni. Én azt tapasztalom, hogy a diszlexia mostanában divatszó lett. Vajon miért? Mert

Kiss László: „gyerekekkel foglalkozom, mert tudok és szeretek is tanítani”

nem ismerték ezt negyven évvel ezelőtt? Tény az, hogy a szülő vagy a pedagógus nem szabad egyből diszlexiára gyanakodjon. A könyvtáros és a vele együttműködő pedagógus ebben az esetben edző, aki gyakoroltatja a gyerekekkel az olvasást. Az olvasási gyakorlat hiánya pedig a legjobb házi olvasmányt is unalmasá silányíthatja. Szerintem a gyerekek rendszeresen olvassanak, mindegy, hogy digitális vagy nyomtatott tartalmakat, csak ne Twitter- vagy Facebook-bejegyzésnyi hosszúságúakat. Az olvasmány kiválasztásában pedig sokat segíthet a könyvtáros.

– Nagy nemzetközi biciklitúrázó hírében áll, és útjai során külföldi iskolai könyvtárakat is meglátogat. Az olvasó nagyjából tudja azt, hogy itthon milyen egy sulikönyvtár, azzal viszont nincs tisztában, hogy más országokban hogyan működik egy ilyen intézmény. Kérem, mesélje el a legjobb és a legrosszabb élményét az eddig meglátogatott helyekről.

– Azt tapasztaltam, hogy tőlünk nyugatabbra a könyvtár a legtöbb esetben a központi helyet foglalja el az iskola

épületében. Láttam jobb, sőt rosszabb felszereltségű könyvtárat is, mint az enyém, de tény az, hogy sokkal több pénzt áldoznak az illető államok, a helyi önkormányzatok az olvasásra. Amerikában minden iskolában van iskolai könyvtár, ott csak akkor szűnik meg, ha bezárják az iskolát. Nálunk pedig azért számolják fel, mert dönteni kell, hogy a könyvtáros vagy a könyvelő, takarítónő, kapus távozzon-e a megszorítások miatt. Finnországban pedig már bevásárlóközpontokban is könyvtárakat létesítenek, az ottani gyerekek kivétel nélkül meg tudták mutatni nekem, hogy merre keressen. Brassóban ez az ötletem nem működött tökéletesen, mikor a könyves üzletre kérdeztem rendre rá. Szerintem égetően szükség van a könyvtárosokra, szükség van a könyvtárakra, szükség van egy hosszú távú könyvtári stratégiára Romániában is. Ehhez pénz kell. Ezek hiányában lassan, de biztosan banánköztársasággá válunk.

– A fényképezőgép pedig elengedhetetlen része az ilyen túráknak. Meséljen egy keveset erről a hobbjáról is.

– Tény az, hogy rengeteget utazom, de a legtöbb képem nem ezeken a túrákon készül, hanem Romániában, ezen belül szűkebb pátriámban, Székelyföldön. A lökést pedig az a sok Facebook-bejegyzés adta, ahol emberek különféle egzotikus helyeken mutogatják magukat. Úgy érzem, hogy nem becsüljük, de nem is ismerjük mindazt a szépséget, amely az irigylésre méltó közvetlen környezetünkben található. Ezt szeretném bemutatni. Nem vagyok profi, számomra azonban ez olyan hobbi, ahol a cél szentesíti a kezdetleges eszközhasználatot és a gyenge felszereltséget. Külön öröm, ha barátaim, ismerőseim rácsodálkoznak azon természeti szépségekre, melyeket nap mint nap bemutatok.

– Március óta világszerte teljes a zűrzavar a koronavírus miatt, amely kihátással van életünkre. Az ön munkáját és szenvedélyét mennyire befolyásolja a jelenlegi helyzet? Emellett hogy érzi, a közoktatásban tanuló gyermekek mennyire isszák meg ennek a levét – ezzel egy időben vajon eleget olvasnak-e ahhoz, hogy jól informáltak legyenek felőlük?

– A szenvedélyemet semmiben sem befolyásolta. Ne feledjük, hogy könyvtáros vagyok. Dokumentálódok. Az eddigi olvasmányaim is segítenek az alkalmazkodáshoz. Például a legsötétebb karanténban túlélőnapokat szerveztem magamnak. Csak fejszém, gyufám és egy sátorlapom volt. Az időt stílusosan a nagyhétre, nagypéntek környékére terveztem, ennél fogva néhány napig azt ettem-ittam, amit találtam a havason. Egyébként minden utamnak van egy tematikája. Van, amikor az emberi emlékezetből kikopó, a vadonban lassan eltűnő várakat kutatok fel, vagy éppen vizes napom van, s vízeséseket csodálok

A könyvtáros dolga, hogy eligazítsa a gyereket, ha megakad az információ-szerzésben. Ugyanakkor összeollózni mindent hosszú távon nem kifizetődő, mert úgy, ahogyan vannak hackelő meg crackelő programok, úgy vannak ellenőrző programok is. Ezért egy jó iskolai könyvtárosnak meg kell tanítania azt is, hogy hogyan kell írni egy szakdolgozatot.

meg. Hegyikerékpáros vagyok, ami egy extrém sport, de az én esetem nem egy egyedi valami. Úgy érzem, hogy mi, könyvtárosok különlegesekek vagyunk. Ellentétben a rólunk alkotott elképzeléssel, bennünk túlteng a fantázia, nem tudunk megülni a fenekünkön. Ismerek nem egy olyan könyvtárost (főleg nőt), aki gond nélkül lefutja a maratoni távot, sőt olyat is, aki leúszott a Dunán, vagy különleges versenyen vett részt az Északi-sarkon. A munkám pedig a hobbi. A vírus miatt jó néhány nagyszabású projekt elmaradt. A jelenlegi helyzetben könyvtáram virtuális oldalát fejlesztem, mert nem akarok elszakadni a gyerekektől. Ugyanakkor megteremtettem a megfelelő környezetet arra, hogy az érvényes egészségügyi szabályokat

betartva, tudjak könyveket is kölcsönözni. A gyerekek is megpróbálnak alkalmazkodni a jelenlegi helyzethez, a virtuális tér viszont nem adja meg azt, amire minden ember vágyik, mert végső soron a gyerek egyedül ücsörög egy képernyő előtt, ami hosszú távon számára is teher lesz. Az iskolában a maszkviselés vitán kívül szükséges, de egyben gátolja is a tanár-diák, diák-diák közötti kommunikációt. A cél az, hogy túléljünk, a munkáját pedig mindenki elvégzi, amennyire a helyzet engedi.

– Az online világgal az előzőekben már érintőlegesen foglalkoztunk, de elengedhetetlen a kérdés: mennyire érzí létjogosultnak hivatását annak tudatában, hogy ma már minden elérhető a világhálón? Vajon mennyi ideig lesz még szükség iskolai könyvtárosokra?

– Kimondottan örvendek ennek a provokatív kérdésnek, mert legalább le tudok számolni néhány legendával, mely a könyvtárat érinti. Szerintem most kezd igazán felértékelődni szakmánk. A statisztikai adatok ismeretében bátran ki merem jelenteni, hogy a hiedelemmel ellentétben nem lehet mindent megtalálni a világhálón. Elsősorban azért, mert óriási az az információhalmaz, amit fel kellene tölteni, az emberiség története pedig nem 10 évre tekint vissza. Ki digitalizálná ingyen ezt? Persze ott vannak a könyvtárak, és a Google is dolgozik ezen, de ez nem elég. Ráadásul a digitalizálás sem egységes, ahány annyiféle szoftverrel történik. Az Europeana ugyan próbál egységet teremteni, de ez messze nem az igazi. Ugyanakkor ez a sokféle időben digitalizált verzió egy idő után elavul, és kinek van ideje mindent konvertálni? Ez óhatatlanul információvesztéshez vezet. Az információhordozó sem biztonságos, az USB, DVD, merevlemez egy idő után megöregszik, meghibásodik. Az összegyűlt adatok tárolása sincs megoldva, nem hiába terelődik át a katonai tömbök közötti háború a virtuális térbe, nem beszélve a közönséges hackerek kártevő munkájáról. Mindenki egy gombnyomással mindent letilthat, a könyvek azonban megmaradnak, szerepük felértékelődik, nemhiába akarnak még most is, ebben a digitális évszázadban máglyát rakni belőlük. Tegyük fel, hogy a megfelelő információ ott van a világhálón, a

legutóbbi PISA-eredmények azonban nem azt mutatják, hogy Romániában olyan jól tudnak olvasni a gyerekek. A gyakorlat hiánya pedig csökkenti annak esélyét, hogy összeszedjék a megfelelő információt. Sok szülő azt hiszi, hogy ha a gyereke már kicsi korától ott ül egész nap a számítógép előtt, akkor ő tudja is használni azt tanulás és információszerzés céljából. A számítógép pedig csak azt tudja végrehajtani, amit

mindent hosszú távon nem kifizetődő, mert úgy, ahogyan vannak hackelő meg crackelő programok, úgy vannak ellenőrző programok is. Ezért egy jó iskolai könyvtárosnak meg kell tanítania azt is, hogy hogyan kell írni egy szakdolgozatot. Az iskolai könyvtár közösségi térként is funkcionál. A könyvtáros által szervezett különféle programok pedig csak hab a tortán, amely elősegíti a gyerekek szellemi-lelki fejlődését, szo-

Kiss László: „nem becsüljük, sőt nem is ismerjük környezetünk természeti szépségeit”

parancsolnak neki, ha nincs a gyereknek egy bizonyos szintű olvasottsága, amit olvasással lehet elnyerni, akkor az információt nem találja meg. A könyvtáros egyik szerepe éppen az, hogy segítse a gyereket a megfelelő olvasási és olvasottsági szint elérésében, megfelelő olvasmányt adva a kezébe. Tegyük fel azt, hogy a gyereknek egészen friss adatok kellenek, ezekhez nem mindig tud hozzáférni, főleg nem megfelelő mennyiségben és minőségben, mert szerzői jog alatt állnak, és fizetni kell. A könyvtár ingyen rendelkezésére bocsátja a megfelelő könyvet vagy folyóiratot, ha nem nyomtatott, akkor digitális formában, mert ez a kötelessége, ugyanis mindenkinek egyformán joga van a tanuláshoz. A könyvtáros dolga, hogy eligazítsa a gyereket, ha megakad az információszerzésben. Ugyanakkor összeollózní

cializációját, a helyi közösség megerősödését. A biblioterápia például hatékony eszközként szerepel többek között a könyvtáros fegyvertárában ezen óhajtott célok elérésében. Az eddig elmondottak fényében bátran merem állítani, hogy nem vagyunk dinoszauruszok, a könyvtárosság nem egy kihalásra ítélt szakma.

– Mit üzen a mai gyermekeknek, miért ragadjanak könyvet vagy e-bookot a kezükbe?

– Közhely, de tény, hogy a könyv, az e-book a legjobb barát: véd, óv és segít.

SZATMÁRI BENCE

benceszatmari@yahoo.com

Nem szabad feledni hagyni a megélt történelmet

Az 1956-os forradalom eszmeiségét életetik tovább kolozsvári középiskolások, akik kisfilmet készítettek arról, miként él a 64 év előtti esemény, a forradalom szabadságvágyának gondolata az erdélyi diákokban. A kisfilmről az egyik alkotó, Müller Tibor tizenegyedikes diák beszélt. A tizedikes Horváth Krisztina nagyapját bebörtönözték 1956 után: a diáklány elmesélte, miként él családjá emlékezetében 1956. Benkő Levente történész lapunknak úgy nyilatkozott, a fiataloknak meg kell ismerniük a forradalom jelentőségét, folytatni kell a mindmáig csak részben megismert közelmúlt feltárását. Müller Tibor és Szántai Kristóf, a kincses városbeli Apáczai Csere János Elméleti Líceum tizenegyedikes diákjai kortársaikat szolgáltadják meg a pár perces alkotásban, amelyet október 23. alkalmából tettek elérhetővé a világhálón.

Magánzárka, kényszermunkatábor

A Kolozs Megyei Magyar Diáktanács (KMDT) kezdeményezésére készítették el a filmet. Müller Tibor kifejtette, a film koncepciója, hogy diáktársaikat faggatják arról, nagy vonalakban mennyit tudnak az 1956-os eseményekről, mennyire vannak tisztában azzal, ami október 23-án történt. „Ha pontatlanok is a diákok információi, azt is meg kell mutatni, hiszen ez a valóság” – mondta Müller Tibor. A kisfilmben megszólal Horváth Krisztina, az Apáczai Csere János Elméleti Líceum tizedikes diákja, akinek családja érintettsége okán „közvetlenebb” a kapcsolata a forradalommal: nagyapját kolozsvári egyetemistaként bebörtönözték. „Nem emlékszem, mikor hallottam először a sztálinista terror elleni szabadságharcról, de bár több mint fél évszázad választ el tőle, mindig nagyon közel éreztem magamhoz. Nemcsak mert az ember szabadság utáni vágya csillapíthatatlan, hanem mert ez a forradalom a budapesti diákságtól indult, mert olyan fiatalok adták életüket érte, akik aligha voltak sokkal idősebbek nálunk, példát

mutatva az egész világnak” – mondta el megkeresésünkre Horváth Krisztina. Úgy fogalmazott, nagyapját történelemtanárként, de személyes érintettségéből fakadóan is kötelességének érezte, hogy ne hagyja feledésbe merülni azok történetét sem, akik itthon, Erdélyben szegültek ellen az önkényuralomnak. „Egészen kicsi koromtól mesélt a szamosújvári magánzárkáról, ahol még szalmazsák sem volt, a Duna-deltai kényszermunkatáborról, ahol a halat nyersen ették a napi egy bögre pu-

Az egykori politikai meghurcoltak felett is lassacskán eljár az idő, és sajnos, utóbbiak koruknál fogva, egyre fogynak, miként a második világháború harctereit és fogolytáborait megjárt korosztályból is alig maradt mára hírmondó. Amikor ők, a mai hetvenesek-nyolcvanasok nem lesznek, és amikor már mi, a mai ötvenesek-hatvanasok sem leszünk, valakinek át kell vállalnia, át kell vennie a teendőket.

liszka fejadagjuk mellé, a levesre cserélt cigarettákról, a hálóterem egy-egy zugában karácsony este halkán felcsendülő Mennyből az angyalról, a több tucat, ott megismert magyar és román értelmiségi, egyházi vezetővel kötött, életre szóló barátságáról” – esetelte a diáklány. Horváth Krisztina kifejtette, nagyapja, Nagy Benedek 5 év börtönbüntetésére mindössze annyival „szolgált rá”, hogy a Bolyai Tudományegyetem

harmadéves történészhallgatójaként diáktársaival a magyarországi forradalom hallatára létrehozták a kolozsvári diákszövetségi tanács öttagú szerkesztőbizottságát, és kidolgoztak egy programtervezet-kiáltványt az egyetem belső életének megreformálására.

A tizenévesek vevők az ilyen történetekre

Benkő Levente történész megkeresésünkre elmondta, többször is előfordult, hogy valamilyen általa kutatott téma, esetenként egy-egy évforduló okán amolyan nyílt történelemórára hívták meg valamelyik kolozsvári, székelyföldi vagy épenséggel pécsi középiskolába. „Egyik alkalommal, egy budapesti Gulag–Gupvi-konferencián a népes hallgatóság sorai-ban legalább kétszázalányi középiskolás diák is ott volt, merthogy a tanárjuk szólt nekik: akit érdekel, eljöhet. Úgy éreztem, hogy a tizenévesek vevők az ilyen történetekre, s azért van ez így jól, mert nyilvánvaló, hogy ők lesznek azok, akik majd átveszik a stafétát” – fogalmazott a történész. Benkő Levente arra is kitért, az egykori politikai meghurcoltak felett is lassacskán eljár az idő, és sajnos, utóbbiak koruknál fogva, egyre fogynak, miként a második világháború harctereit és fogolytáborait megjárt korosztályból is alig maradt mára hírmondó. Amikor ők, a mai hetvenesek-nyolcvanasok nem lesznek, és amikor már mi, a mai ötvenesek-hatvanasok sem leszünk, valakinek át kell vállalnia, át kell vennie a teendőket. Mert az nem lehet és nem szabad, hogy ezek a történetek feledésbe merüljenek, s a közelmúlt tanúi magukkal vigyék a megélt történelmet; s az sem lehet, és nem is szabad, hogy a mindmáig csak részben megismert közelmúlt feltárásának ne legyen folytatása és folytatója” – hívta fel a figyelmet Benkő Levente.

KISS JUDIT

mko@communitas.ro

Vidám és szomorú történetek a távoktatásról

„Az óra úgy szép, ha történik valami”

Az online oktatás ma már egyetlen diák számára sem új. A tavasz óta oly sokszor hallott kifejezésről számos véleményt és tapasztalatot közöltünk már a magyar közoktatás hasábjain. Most kicsit más perspektívából közelítettük meg a kérdést: a diákok legszomorúbb és a legvidámabb történeteire voltunk kíváncsiak, amellyel a távtanulás során találkozott. Kalotaszegi diákok tapasztalatait gyűjtöttük össze.

„A legrosszabb élményem az online oktatás kapcsán az volt, amikor felelés közben nem ment az internetem. A sokórányi tanulásom emiatt mind kárba vészett, a számonkérést pedig a következő órára halasztották. A legviccesebb sztorim a tornaórához köthető, amely mindenkit megnevettetett – engem leszámítva –, mivel én voltam az alany. A mi tornatanárunk szeret viccelődni, illetve olykor megviccel egy-egy tanulót, és hát tornaórán nem mindig figyelünk az elhangzottakra. Velem is pont ez történt. A kamerám be volt kapcsolva, de a mikrofonom nem. A tanár úr többször szólított, a sokadik próbálkozásra pedig meg is hallottam. Ezután elkezdtem válaszolni a kérdésre, de csak arra

Vincze P. Hunor,
12. osztályos,
Bánffyhungyad

az arcukat, majd amikor az online oktatásra kényszerültünk, kiderült, hogy nem minden tanár úgy néz ki maszk nélkül, mint ahogy elképzeltük.”

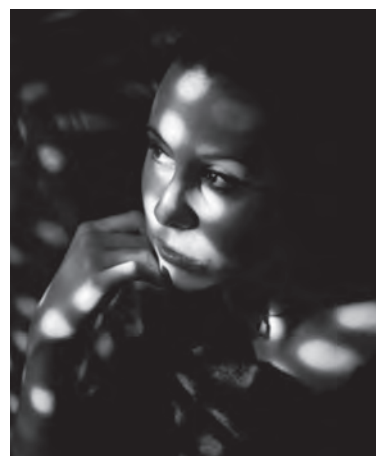
„Idén kerültem át a kalotaszentkirályi iskolába, és pár tantárgyból egy kicsit le vagyok maradva. Az online órákon van, amikor egy szót sem értek, mert nem tanultam még olyasmit, amit itt kérnek. A tanulást nagyon befolyásolja a gyenge internetkap-

Vonó Tibor Kristóf,
10. osztályos,
Bánffyhungyad

lettem figyelmes, hogy a tanár úr fogja a fejét. Nem értettem, hogy mi rosszat tettem, de szerencsére az egyik osztálytársam tudatta velem, hogy valójában semmit sem hallottak, mivel a mikrofonom le volt némítva. Ezek után hatalmas nevetés tört ki, de én persze nem nevettem, mert fel sem fogtam, hogy mi történik. Nekem kínos helyzet volt, másnak viszont vicces. De persze ezt is el kell fogadni és szeretni, mert hát az óra úgy szép, ha valami mindig történik.”

„A legszomorúbb élményem talán az volt, amikor hirtelen a semmiből lekapcsolták a lakhelyemen az áramot, én pedig naivan reméltem, hogy legalább egy-két órát hivatalosan tudok majd „lógni”. Sajnos nem így lett, mert néhány percen belül vissza is kapcsolták... A legviccesebb sztorim pedig az, amikor az új tanévben ugye maszkban jártunk suliba, és bővültünk egy pár új tanárral és tanárnővel. Akkor nem láttuk rendesen

Ambrus-Péter Anna,
7. osztályos,
Zsobok

csolat, sokszor a faluban elveszik az áramot is, ilyenkor pedig mindig kidob a rendszer az óráról. A legviccesebb eddig az volt, amikor történelem óráján a tanár egyszer csak „lefagyott”,

és a mi örömünkre eltűnt a rendszerből. Nagyjából 10 perc után tudott ismét visszalépni, de ekkor már az idő lejárt, és az órának vége lett.”

„Számomra a legmegdöbbentőbb dolog az volt, amikor a tanár egy perc késés miatt annyira kiakadt, hogy mindenki csak nézett, és nem tudtuk, hogy mi történik. Természetesen nem illik késni és nem azzal van a gond, de engem személy szerint az az egy perc döbbsített meg, ami miatt kiakadt. A legviccesebb történetet természetesen egy ki nem kapcsolt mikrofon okozta. Számítógépen

ilyen esetek következtében. A leghumorosabb sztorim az, amikor fizikaórán az egyik osztálytársam bekapcsolva felejtette a mikrofonját azután, hogy felszólította a tanárnő. Miután befejezte mondandóját, egy picit elszólta magát, és egy „szépet” káromkodott. Persze nyilván nem a tanárnőnek szánta, de ki tudja, mit csinált a háttérben?! (Senki se gondoljon rosszra!)”

„A legszomorúbb történetem az online oktatás során az volt, hogy matekóra közben, amikor a tanárnő magyarázta az új leckét, elvették az áramot. A legmókásabb eset pedig az volt, ami-

Lukács Eszter,
11. osztályos,
Kalotaszentkirály

dolgoztunk, és meg kellett nyitni különböző oldalakat. Viszont néha az internet ellenünk dolgozik, és nem működik megfelelőképpen, jelen esetben nem töltötte be az oldalt. Az egyik osztálytársam ilyen helyzetbe került, és elszórakozott egy kis dinoszaurusszal várakozása során, de a mikrofonja bekapcsolva maradt, így mindenki hallotta, ahogy ugrál a kis figura. Nyilván a tanár is. Hát mi nagyon élveztük. A tanár már kevésbé.”

„Igazából az online oktatás kapcsán nemcsak egy szomorú történetem van, hanem ez az egész online tanulás borzasztó. Az iskolától nem messze lakom, és sajnos olyan helyzetben vagyok, hogy az internet csak dög, ami sokszor nagyon bosszantó. 2020 végén járunk, hat kilométerre lakom egy olyan várostól, ahol remek az internethálózat, és ezt nem lehet megoldani. Sokszor megtörténik, hogy az adott rendszer, amelyen tanulunk, megunja és kidob. Valamikor a mikrofonokat sem tudjuk bekapcsolni az

Antal Kamilla,
9. osztályos,
Körösfő

kor osztályfőnöki órára az volt a házink, hogy ülünk kint a természetben minimum két órát. A másik kedvencem pedig az, amikor házi feladatként kellett fussunk tornából.”

„Március 11-én léptem be életem első zoomos órájára, ami talán osztályfőnöki volt, így az egész lazán telt, és akkor még poénosan fogtuk fel az egészet, mert nem tudtuk komolyak lenni. Folyton röhécseltünk, lestük, hogy kinek milyen a rend a szobájában, kik mászkálnak a háttérben. Kihasználtuk, hogy órán telefonozhattunk, ehetünk sunyiban, mert senki nem látja, és hogy ez mekkora királyság. Igen ám, az is volt, amíg napi 2-3 órára kellett belépni, és utána bár volt bemásolni való lecke és házi feladat, de mivel nem igazán ellenőrizték őket, szabadok voltunk. Ez mára teljesen megváltozott, és kénytelen voltam rájönni, hogy ez mégsem olyan bulis, mint ahogy azt a kis hetedikes Aliz elképzelte. Naponta 7-8 órát ülünk a képernyő előtt, amit akár-hogy is nézünk, nem jó. Be kellett szereznem egy kékfény-szűrő szemüveget, mert már a szememnek is túl sok volt minden, de ez igazából nem annyira zavar még, mert szerintem egész jól áll, kezdem megszokni. Na de akkor térjünk konkrétan a tárgyra, azaz a legfurcsább dologra, ami pont a napokban történt velem. Az osztálytársaim rájöttek, hogy az első ember, aki belép órára, kedvére pakolhatja ki az embereket a megbeszélésből anélkül, hogy az tudná, mi történt. Ez eddig nem nagy dolog, viszont a pláne ebben az egészben az, hogy a kidobott ember nem tud ilyenkor visszalépni az órára. Ilyenkor egy teljesen új linket kell létrehozni, amivel a kirakott ember is újra csatlakozni tud a többiekhez. Úgyhogy a nagy felvilágosodás után mindenki az első akart lenni, hogy ő legyen az úgynevezett kidobó. Vannak, akik már az éppen zajló óra közben belépnek a következőbe, és reménykednek abban, hogy ők lesznek az elsők. Bár ez nem egy

György Péter,
12. osztályos,
Jákótelke

Okos-Rigó Aliz Ibolya,
8. osztályos,
Kalotaszentkirály

szomorú történet, inkább csak fura, mivel így akár a tanárokat is simán kirakhatjuk óráról, és végre nem csak ők minket. Eljött hát a mi időnk is! A vicces részre áttérve: nagyon bírom az olyan pillanatokat és sztorikat, amikor a kistesók, nagytesók, vagy esetleg a szülők betrollkodnak órára, és elveszik mindenkinek a figyelmét, sokszor akaraton kívül is. Nekem van egy bátyám, aki imádja bömböltetni a zenét, ami ugyan nem zavar, csak egy kicsit kínos, amikor órán épp beszélni próbálok, és a háttérben valami fura muzsika szól – gondolok itt a jól ismert manelere vagy hasonló típusú zenei műfajokra. Ugyancsak ehhez a témához kapcsolódik, amikor valaki bekapcsolva felejt a mikrofonját, és a háttérben épp énekel az ember vagy akár egy családtagja, vagy mikor éppen kisebb otthoni viták fültnúli lehetünk. Egyik nap például úgy jártam, hogy be volt kapcsolva a mikrofonom, amiről persze nem tudtam. A tanár épp egy kísérletet készített elő több-kevesebb sikerrel, amikor felröhögtem egy barátom hülyeségén. A tanár csak ennyit fűzött hozzá: „Okos-Rigó, örvendek, hogy ennyire élvezi az órát, ez viszont nem nevetni való”. Bennem csak akkor tudatosult, hogy a mikrofonom mindvégig be volt kapcsolva. De mindegy is, jó kis emlékek ezek, amikre biztosan évek múlva is emlékezni fogunk.”

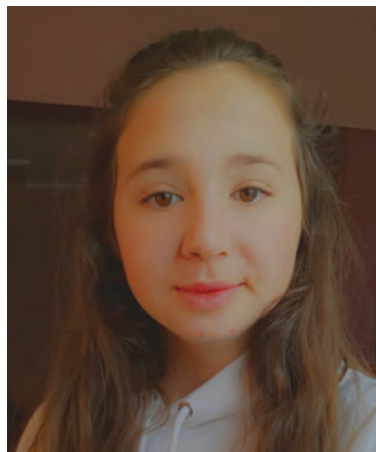
„Kevésbé kellemes élmények az online oktatás során is természetesen akadnak. Sajnos eleinte gyakran akadtak nálam is internetes kihagyások – amik mára nagyrészt megszűntek –, ezek gondot okoztak. A legrosszabb az volt, amikor felmérő megírása közben ment el a netem, a visszakapcsolódás pedig annyi időbe telt, hogy jó néhány feladat kimaradt, így gyengébb jegyet szereztem. Az internetproblémák ugyanakkor vicces helyzeteket is teremtettek: nemrég történt informatikaórán az egyik osztálytársammal, akinek szintén gyenge volt a kapcsolata, hogy be akart tölteni egy weboldalt, de az nem sikerült. Így hát úgy döntött, hogy elkezd játszani. Mi már akkor elkezdtünk hallani egy bizonyos érdekes, ismétlődő hangot, amire a tanárunk is felfigyelt és megkérdezte, hogy kinek aktív a mikrofonja. FBI-ügynököket megszégyenítő módon elkezdte fürkészni a monitort, keresve a „tettet”. Rövid időn belül meg is találta, aki persze mindent tagadott. Osztálytársaimmal gyorsan a segítségére siettünk, és mondtuk, hogy ez csak a rossz kapcsolat hangja, de szakember lévén, a tanárunk gyorsan a tudunkra adta, hogy az bizony nem így szól. Ezután még egyszer rákérdezett a tanár arra, hogy mi történt, az osztálytársam pedig megemeberte magát,

Ferenczi K. Péter,
11. osztályos,
Kalotaszentkirály

és elmondta az igazat, azaz hogy nem töltött be a tananyaggal kapcsolatos oldal, így pedig játszani kezdett.”

„Számomra az volt a szomorú az online oktatás kapcsán, amikor megtudtam, hogy nem mehetek iskolába, és ezentúl digitálisan kell tanulnom. Mivel új iskolában vagyok, és új a környezet, ezért nagyon bántam, hogy nem mehetek be, és fedezhetem fel az osztályt, a sulit. Sajnos az osztálytársaimmal is keveset

Borbély Bettina,
9. osztályos,
Bánffyhunyad

tudtam találkozni, így alkalmam sem volt szoros barátságokat kötni az iskolában töltött rövid idő alatt. Az online oktatás nehéz és unalmas, ezenkívül viszont különösebb baj nincs vele, csak jól kell működnie az internetnek. Azt viszont már nagyon várom, hogy visszamehessünk a suliba, és normális oktatásban vegyünk részt. Az online sulikapcsán számtalan vicces dolog történik. Számomra a legmókásabb – ami az osztályunkban is előfordult – az, amikor a tanár felszólított egy tanulót, és a háttérben hallatszott a film, amit óra közben nézett. E mellett sok eset volt, amikor a mikrofon bekapcsolva maradt, és egy-két oda nem illő szó elhagyta a diáktársaim száját. Ennek köszönhetően azonban megnevettették az egész osztályt, ami jó.”

SZATMÁRI BENCE

benceszatmari@yahoo.com

Mozgalommá nőtte ki magát az olvasójáték

Idén is megszervezték a Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásár gyerek-program-szervezői az olvasóversenyt, és bár a járványhelyzet miatt változtatni kellett annak forgatókönyvén, a verseny jól sikerült, a résztvevők lelkesen olvastak és készítették a projektjeiket, és a zsűri sem maradt tétlenül, hiszen több mint 200 csapat pályamunkáját kellett elbírálnia. A könyvvásárt a rendkívüli helyzet miatt online tartották november közepén. Az Olvasd el

Ebből a módszerből rengeteget tanulhatnak a pedagógusok is. Azt, hogy így is lehet tanítani, megszerettetni a diákkal az irodalmat, az olvasást. Ez számukra is egyfajta továbbképző, arra ösztönzi őket, hogy kortárs műveket olvassanak.

és játssz velünk! elnevezésű irodalmi vetélkedőt, ahogy korábban is, négy kategóriában hirdették meg: az elemistáknak az utolsó évfolyamon, a 4. osztályban. Ahogy Makkai Kinga főszervező magyarázta, azért negyedikben, mert ott az olvasás készsége már kialakult, és az önálló olvasással jól haladnak. Ebben a kategóriában 26 csapat jelentkezett. A gyerekeknek Kertész Erzsí Göröngyös úti iskola – Gáz van című művét kellett elolvasniuk.

A következő kategória az 5–6. osztályosokat szólította meg, akik Wéber Anikó Cseresznyeliget titka című ifjúsági regényét kapták. Mint mindig, most is itt jelentkeztek a legtöbben, összesen 92 csapat. Ez többnyire azal magyarázható, hogy nemrég voltak negyedikesek, amikor már sikerült megszerettetni velük az olvasást,

és nagyon készségesen válaszolnak az ilyen felhívásokra, mint amilyen az olvasóverseny. Egy kicsit kevesebben jelentkeztek a 7–8. osztályosok kategóriájában. Érthető is, hiszen ez a kamaszkor, a serdülőket más problémák érdeklik, egy kicsit nehezebb megszólítani őket. Viszont ha érdekes a könyv, akkor örülnek neki, utólag nagyon hálasak, hogy mégis jelentkeztek. Ebben a kategóriában 56 csapat jelentkezett. A negyedik kategória a középiskolásoké, akiket szintén nehéz megszólítani, itt 37 csapat nevezett be a versenyre.

Elvesztették a lendületet a gyerekek

Az, hogy a tavalyhoz képest kevesebben jelentkeztek, Makkai Kinga szerint azért van, mert a márciustól tartó online oktatás miatt a szülők telítődtek, nagyon fáradtak. Negyedik osztályban a bejelentkezéshez, a fotózáshoz, a pályamunkák beküldéséhez is szükséges a szülői segítség. Ez azt tükrözi, hogy a mai online oktatási helyzet leterheli a szülőket, a tanítókat is. A visszaesés ugyanakkor sok mindent elárul, például azt is, hogy a gyerekek egy kicsit megcsömöröltek az iskolai feladatoktól, elvesztették azt a lendületet, amelyet egy ilyen kreatív feladat igényel, és mivel nagyon sok a feladat. Ami nem csoda, hisz egész délelőtt ülnek a számítógép előtt, délután már nem szívesen olvasnak annyit, mint a járvány előtt, az olvasás mint szabadidős tevékenység kicsit háttérbe szorult. Délután inkább kimennek a szabadba, ami most nagy érték, vagy a családdal töltik a szabadidőt. A versenyre összesen 206 csapat jelentkezett, csapatonként három-három taggal. Az évente visszatérő iskolák diákjai mellett idén több új csapat is csatlakozott a kezdeményezéshez. A Maros megyei tanulón kívül Hargita, Kovászna és Brassó megyeiek is.

„Az elmúlt hat év során olvasójátékunk mozgalommá nőtte ki magát.

A vetélkedő és a vásár égisze alatt megszervezett író-olvasó találkozóknak népszerűsége egyértelmű bizonyíték arra, hogy lehet olvasóvá nevelni a mai digitális generációt, csak meg kell keresni a megfelelő módszert hozzá” – fogalmazott Makkai Kinga. Hangsúlyozta, a vetélkedőt elsősorban nem a versengésért, hanem az olvasás élményéért, a közös játék örömeért szervezték. „Éppen ezért minden gyerek győztesnek mondható, hiszen a játék során rengeteg új ismerettel, kellemes érzésekkel és maradandó élményekkel gazdagodott” – mutatott rá Makkai Kinga.

Kortárs szövegek szerepelnek a finn tankönyvekben, nagyon nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy a gyermek válaszson, semmi nem kötelező, nem zsúfolt a tananyag, sok mindent rábíznak a diákok egyéni ütemére.

Elmaradtak a személyes találkozások

A mozgalommá vált vetélkedőt nagyon sokan várják már az iskolakezdés előtt, kíváncsiak, hogy milyen könyveket hirdetnek meg a szervezők. A visszajelzések szerint nagyon megéri elolvasni a kiadott művet már azért is, hogy csapatban dolgozhatnak, és megbeszélhetik az olvasottakat.

Az olvasóverseny folyamatáról Makkai Kinga elmondta, hogy általában szeptemberben, ahogy megkezdődik az iskola, meghirdetik, és szeptember végéig lehet jelentkezni. Amikor a jelentkezés lezárul, akkor az ingyenes példányokat az első 15 jelentkezőnek

kiosztják, illetve még hoznak köteteket, hogy aki esetleg nem jutott hozzá, annak is legyen meg. Tehát a könyv beszerzése szeptember végéig lejár, október elején nekifognak olvasni, és október végén, idén október 23-án kapták meg e-mailben a feladatokat. A sok jelentkezőre való tekintettel eddig elődöntőt is szerveztek, hogy majd a könyvvásár ideje alatt megtarthassák a kategóriánként nyolc-nyolc legjobb csapatnak a döntőt. Az idén ez változott, a járvány miatt a személyes találkozások elmaradtak, ezért az elődöntő helyett a zsűri értékelte a pályamunkákat, és a könyvvásár előtti napokban e-mailben értesítette is a nyerteseket, kategóriánként első, második, harmadik díjat adtak át, illetve a dícséreteket. Valamennyi résztvevő emléklapot kapott, ahogy a felkészítő tanárok, tanítók is. Az idei verseny újdonsága, hogy a kisebbeknek nem könyvajánlót kellett írniuk, ahogy az előző években, hanem lapbookot kellett készíteniük, vagyis egy olvasómappát, amely sok kreativitást igényel, ebbe rajzolni, ragasztani kell. A gyerekek teljes mértékben maguk választották meg, hogy a fülecskébe miről írjanak, a munkákat egy-egy rövid, három-négy perces videóval bemutatták, amit szintén ők készítettek a telefonjukkal. A videók felkerülnek a YouTube-csatornára, a zsűrinek csak meg kell néznie az alkotásokat.

A díjazottakat a könyvvásáron a gyerekprogramon belül meghirdetett író-olvasó találkozók után bemutatták. „Ebből a módszerből rengeteget tanulhatnak a pedagógusok is. Azt, hogy így is lehet tanítani, megszerettetni a diákkal az irodalmat, az olvasást. Ez számukra is egyfajta továbbképző, arra ösztönzi őket, hogy kortárs műveket olvassanak. Felejtsék el a régi házi olvasmányos listákat, például hirdessen meg a tanár az iskola ideje alatt egy jó művet, és arra szánjon időt, vagy szervezzenek vetélkedőt” – fogalmazott Makkai Kinga.

A diákok egyéni ütemét kell figyelembe venni

Makkai Kinga elmondta, arra is odafigyeltek, hogy zsúfoltak a romániai tantervek. „A mi tanterveink olyanok, hogy mindig betesznek új dolgokat,

de nem vesznek ki semmit a hatalmas anyagból. Nem tanulunk a finnektől, akik minden nemzetközi olvasásfelmérő teszt első helyén állnak, annyira jók” – hívta fel a figyelmet. Kifejtette, ennek három titka van: kortárs szövegek szerepelnek a finn tankönyvekben, nagyon nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy a gyermek válasszon, semmi nem kötelező, nem zsúfolt a tananyag, sok mindent rábíznak a diákok egyéni ütemére. Mert például, nem lehet egy harminctagú osztálytól mindig ugyanabban az ütemben kérni mindent, ha valaki azt a projektet két hét alatt készíti el, akkor is jól van, ha egy hét alatt vagy két nap alatt, akkor is. Nem stresszelik a gyerekeket, év végéig elkészülnek – sorolta az olvasóverseny

Hihetetlenül sok színvonalas, értékes munka született, ez a gyerekek tehetségéről, kreativitásáról, elköteleződéséről, ötletgazdagságáról és nem utolsósorban kitaratásáról árulkodott, hiszen a járvány nagymértékben ellehetetlenítette, hogy a csapattagok közösen dolgozzanak.

szervezője, aki maga is pedagógus. Az olvasás fontosságáról és nélkülözhetetlenségéről szólva elmondta, az annyira fejleszti az intelligenciát, hogy nem lehet összehasonlítani például egy kötelező munkalappal a kitöltésével.

Nem versengés volt, hanem élményszerzés

A Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásár hetében a szervezők értesítették a díjazottakat. Makkai Kinga a beküldött munkákkal kapcsolatban elmondta, hihetetlenül sok színvonalas, értékes munka született, ez a gyerekek tehetségéről, kreativitásáról, elköteleződéséről, ötletgazdagságáról és nem utolsósorban kitaratásáról árulkodott, hiszen a járvány nagymértékben ellehetetlenítette, hogy a csapattagok közösen dolgozzanak. „Örömről

szolgál, hogy a gyerekek szívesen olvasták a kijelölt műveket, jókedvvel oldották a feladatokat, élményt jelentett számukra a lapbookkal mint olvasmányfeldolgozó módszerrel való megismerkedés. A visszajelzésekből értesültünk arról, hogy sokan közülük kihívásnak tekintették az újszerű és nehéz feladatot, lelkesedéssel készítették el a pályamunkákat. Céljaink között szerepelt az élménynyújtáson túl a kortárs gyermek- és ifjúsági irodalmi alkotások népszerűsítése, valamint az olvasmányok feldolgozásának korszerű, gyerekek számára is vonzó módszerek alkalmazásának kipróbálása” – fogalmazott a főszervező. Hozzátette, a nyertes csapatok oklevélben és könyvjutalomban részesülnek, amit a felkészítő pedagógusok megadott postacímre küldenek. A szervezők köszönetet mondtak valamennyi résztvevőnek, nemcsak a diákoknak, hanem a pedagógusoknak is a nyitottságért, amivel a felhívásra válaszoltak. „Köszönjük az időt, szorgalmat, amelyet a feladatlapok kitöltésére, valamint a lapbook és a videó elkészítésére szántak” – fogalmazott a szervezők nevében Makkai Kinga.

Az olvasójátékban szereplő művek

Kertész Erzszi műveivel nem először találkozhattak a könyvvásár gyerekprogramjainak résztvevői, a szerzővel dedikáltatni és beszélgetni is volt alkalmuk már korábban. A most olvasásra kiadott regénye, a Göröngyös úti iskola – Gáz van című műve annak a regénysorozatnak a része, amely a mai gyerekek problémáiról ír, a gyerekek mindennapjairól. Főszereplője egy gyerek a sok közül, akárki lehetne azok közül, akik olvassák a regényt. Nem alakulnak úgy a dolgai, ahogy ő szeretné, hiába igyekszik, hogy kivívja az osztályban a vezető szerepet, az sem sikerül neki, és még ki is gúnyolják. De nem adja fel, keményen készül a nyári táborra, ahol két barátjával együtt egy olyan tervet készül megvalósítani, amivel végre kitűnhet a többiek közül. Természetesen ez sem fog olyan könnyen menni, ahogy ők elképzelik, mert Elemér bácsi, a táborvezető is résen van. Wéber Anikó könyvét is választhatták a gyerekek, a Cseresznyeliget titka című mű főszereplője Kitti, aki

FOTÓ: JAKABMÓNKA

A könyvnek, kultúrának a járványhelyzetben is megmarad a szerepe, a tartalmas olvasnivaló mindenkinek jól jöhet

sokat van egyedül, és gyakran unatkozik. Szeretne végre egy igazi kaland részese lenni, ezért aztán álmokat sző, és mindenfélét kitalál, de sajnos kevés eredménnyel. Osztálytársai közül senkit sem tud megragadni a fantáziájával, kitalált történeteivel, ezért nem ritkán találja egyedül magát. Ráadásul osztálytársai lovas táborban vagy tengerparton töltik a nyarat, neki csak a nagynénje és annak unalmas faluja jut. Cseresznyeligetbe utazik, amelyről az elején úgy érzi, nincs is annál unalmasabb hely a világon. Csakhogy kellemesen csalódik, igaz barátokra lel, akikkel egy izgalmas nyomozásba is beleszöppennek.

Nyomozók, gyerekszereplők

Maksai Kinga Erik és a legfelső utáni emelet című könyv gyerekszereplői, akárcsak a regénysorozat következő kötetében, különféle

tudományos-technikai jellegű rejtélyeket igyekeznek megoldani. Csakhogy eltűnik Erik, a rendőrség pedig tehetetlen, így iskolatársai lesznek kénytelenek nyomozni utána. Kiderül, hogy miután eltűnt, Erik akkor is folytatja a Névtelen Világ elnevezésű számítógépes játékot. Az egész még szeptemberben kezdődött, amikor Erik már néhány hónapja játszott a Névtelen Világ 1.0-val. Egyik este üzenetet kapott, hogy kiválasztották a játékosok közül. Ekkor még azt hitte, hogy a szokásos kamu dologról van szó, vagy valami számítógépes vírus támadta meg a gépét. Csakhogy mikor Erik eltűnik, felgyorsulnak az események: a nagyszájú Rája, a filmmániás Bazsi, a természetfeletti dolgokért rajongó Noel, az extravagáns Liza és az okos Dorka akcióba lép.

Berg Juditnak Az őrzők című művében Renard felügyelő párizsi irodájában

fontos hírt kap: régi ellenfele, Hiéna, Európa múzeumainak és magángyűjteményeinek hétpróbás fosztogatója a magyar fővárosban készül új akcióra. Ezzel egy időben egy gimnazista lány újságíró édesanyja nyomtalanul eltűnik Budapesten. Bora arra gyanakszik, hogy az anyukáját elrabolták, mert olyan információ birtokába jutott, aminek nem lett volna szabad kiszivárognia. A francia felügyelő Budapestre érkezik, hogy tetten érje Hiénát, s ehhez a magyar rendőrség segítségét kéri. Bora elszántan nyomoz az édesanyja után, miközben egy történelemprojekt keretében osztályával együtt a budavári Mátyás-templom történetét kellene kutatnia.

ANTAL ERIKA

antalerika@yahoo.com

Szőcs Judit tanárnő kötete háborúról, diktatúráról, emberi sorsokról

Eszmékért, hitért, életért... címmel jelent meg Szőcs Judit nyugalmazott kolozsvári matematikatanár önéletrajzi kötete. A kolozsvári Exit Kiadó gondozásában napvilágot látott kiadvány több mint fél évszázad történeteit tartalmazza, egy olyan matematikatanár életének mozzanatait foglalja magában, aki rendkívül összetett jellem – a szó nemes értelmében. Szőcs Judit soha semmilyen nem alkudott meg, az igazságtalanságokba képtelen volt beletörődni, ebből fakadóan olykor konfliktusokat is felvállalt, ha azok még kárára is váltak – olvasható az *Erdélyi Napló* internetes felületén. Mint a beszámolóban írták, tapasztalataiból és tetteiből merítve most olyan könyvet írt, amely nemcsak unokahúgának – akinek az írásokat ajánlja –, hanem minden olvasójának tanulságokkal szolgálhat.

Matematikus végzettsége ellenére Szőcs Judit nem most ismerkedett meg az írás titkaival. Fiatal tanárként már közölték írásait napi- és hetilapok. Pályája kezdetétől úgy érezte, mondanivalója van a köz számára, és azt papírra vetette. Írásaiban a kritikával éppúgy élt (talán még gyakrabban), mint a megérdemelt dicsérettel. Szerencsére legtöbb írása valamilyen formában megmaradt, és kitartó munkával ezek most köteté álltak össze. Talán közvetlen környezete – barátai, ismerősei, volt tanártársai – számára is meglepő dolgok derülnek ki mindjárt a kötet első részéből, amely főleg a családról, iskolás és egyetemi évekről, valamint magánéleti mozzanatokról szól. Ki gondolta volna, hogy a háború szörnyűségei otthonától több ezer kilométerre kergette a Szőcs családot, vagy hogy milyen dilemmákkal küzdött, amikor a pályaválasztás szóba került. A szerző külön részt szán társadalmi-politikai munkájából származó élményeinek. Ott volt diákjaival, amikor Gheorghe Funar polgármester sötét korszakában a kolozsvári Mátyás-szobor

veszélybe került, tiltakozott a Főtér felásása ellen. Cikkekben, felszólalásokban állt ki a város magyar múltjának megőrzése mellett. Segített, hogy a Kolozs megyei Válaszúton szórványközpont jöjjön lét-

Társadalmi és magánéleti mozzanatokról is írt kötetében Szőcs Judit kolozsvári matematika-tanárnő

re (erről a Válaszút és A mezősegi csoda című fejezetekben olvashatunk), és több írásában megemlékezik egykori szeretett tanáraitól, illetve diákjairól. A Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségét nemcsak munkájával segítette – alapító tagja, egy ideig Kolozs megyei elnöke, országos alelnöke volt –, de ennek a hatáskörébe tartozó Gál Kelemen Oktatási Központ és könyvtár számára saját házában székelyet biztosított. Mindenki elismerte szigorúságát, ugyanakkor rendkívüli korrektségét is. Azt viszont kevesen tudták, hogy tanárnőjük lehetett volna akár színésznő vagy irodalomtanár, de különféle okokból mégis Püthagorasz-nál kötött ki. Ma már nehéz megmondani: szerencsére, vagy a művészetek és a magyar nyelvoktatás bántára. Tanáremberként bebizonyította, hogy a katedrán a helye, de valószínűleg ugyanolyan

elismerésben részesült volna, ha a vázslatos deszkákat választja. Szőcs Judit korrajzot tár elénk. Élete, mint minden emberé, tele volt örömmel, szenvedéssel, sikerekkel és olykor apró kudarcokkal. A hányatott gyermekkortól a tanári pályáig, a politika olykor felerősödő beleszólásáig őszintén vall élete egyes mozzanatairól, ami az odafigyelő és érző olvasó számára számtalan tanulságot hordoz. Az *Eszményért, hitért, életért... című kötet* mindenkihez szól: azokhoz, akik vele együtt szenvedték meg a háborút, majd a kommunista diktatúra borzalmait, és tudják, mekkora felelősséget vállalt magára a pedagógus, és azokhoz is, akik ihletet akarnak meríteni egy nem mindig könnyű, de sikerekben mégis gazdag életútból. „Életem néhány pillanatát felidéző, olvasmányaimhoz kapcsolódó írásaimat Réka keresztlányomnak ajánlom azzal a reménnyel, hogy talán elgondolkodik azon, mit jelentett: – ötéves koromban átéltem a bombázást; menekülni, fájni, éhezni; hosszú időre elszakadni anyától, apától azzal a tudattal, hogy soha nem találkozunk; kicsi széken ülve araszolni a kaputól a sarokig, ahol majd a szüleim átvehetik a családi fejadagot; lesni, hogy a szomszéd asszony mikor önti ki a disznóinak szánt „pityókat” hűlni a kanálshoz, mert akkor válogathattunk belőle, és csak só kellett hozzá; – diktatúrában élni, ahol egy kiskorú gyerek elszólása börtönbe juttathatja tanárát; – igazat szólni – több év börtön hazáárulásért; – kisebbségben élni, és szinte naponta harcolni, hogy magyarként élhess; – nem vágni semmire, és örülni mindennek, ami van.” A járvány miatt egyelőre elmarad a kötet nyilvános bemutatója, de megvásárolható a kiadó honlapján, az Idea és más könyvesboltokban.

BEDE LAURA

bede_laura@yahoo.com

Váradon nincs semmi

Anyám most épp kettő dolog miatt ideges. Az egyik, hogy valamiféle papírügyek miatt holnap Váradra megy. A másik, hogy fekete pontot kaptam az oviban. A papírügyek miatt fel alá járkál, a blúzait próbálgatja, és tízpercenként kivesz, majd betesz dolgokat a táskájába. Nagyapám szerint a magyaroknál esik, úgyhogy holnap nálunk is esni fog. Ezt a tévéből tudja, amit elvileg nem lenne szabad néznie a fekete pontom miatt, de amúgy is megy, úgyhogy nézem. Persze úgy teszek, mintha nem nézném, mert ha rajta kapnak, én leszek a hibás.

Anyám kuplerájozik a táskájában.

Ezt nagyapám mondja, aki szerint a magyaroknál szél is van, úgyhogy itt is lesz. Ide később jön a szél is, meg az eső is, mert nagyapám szerint a románok elvették Erdelyt. Így mondja e-vel: Erdely. Nagyanyám szerint persze a szélnek, meg az esőnek sincsen semmi köze a románokhoz, nagyapám csak jó nagy marhának ad enni.

Az istállóban tényleg jó nagy marhánk van, úgy hívják, hogy Rózsi. Annak ad enni az én nagyapám. Azt nem tudom, hogy Rózsának van-e köze a románokhoz.

Korábban abban egyeztünk meg az anyukámmal, hogy ha megy Váradra, hoz nekem legalább három dolgot, de abban a csoki biztosan benne lesz. A másik kettőt kitalálhatom. Persze azok még a fekete pontom előtti időkben voltak. Most anyám azt ecseteli, miközben kuplerájozik a táskájában, hogy pontosan semmit, azaz semmit fog hozni Váradról, amiért ilyen buta vagyok.

A semmi az nem valami sok, és attól tartok, a csoki sincs benne.

És akkor még kértem volna buldózeres autót meg zenélős tolltartót – mert kitaláltam –, de a semmi az nem hangzik valami jól.

Közben a lépegetős elefánttal játszom – amivel nem volna szabad játszanom a fekete pontom miatt –, hogy eltereljem a figyelmet a tévézésesemről. Ez a módszer tökéletesen működik. A lépegetős elefántnak van egy zsinag az ormányán, annak a végén egy karika, aminek a súlyától az

elefánt klik-klak, klik-klak kilépeget a szék vagy szekrény széléig. Attól függ, mire teszem. Közben anyám olyan ideges Várad miatt, hogy már felpróbálta az összes blúzá.

Nagyapám csatornát vált, az elefánt kiér a szék szélére, megáll.

Nagyanyám a fotelban ül, várja a Dal-last, de még van addig egy fél óra. Néha elbóbiskol, mert melege van. Megkérdezem tőle, hogy miért ideges anyám, pedig tudom. Azt mondja azért, mert fekete pontot kaptam, és mert Várad.

A tévében beszélő majmokat mutatnak, és egy eltört szobrot.

Kicsit szomorúan megkérdezem a nagyitól, hogy van-e Váradon csoki, mert kíváncsi vagyok, mi mindenről maradok le egyetlen hibás lépés miatt.

Ekkor ragadtam meg dühömben a fából készült, zöld színű, erődök, paloták építésére alkalmas elemet, és dobtam el Istvánka irányába, aki azonban ármányosan elhúzta a fejét, a kis kancsi Béla meg rosszkor volt rossz helyen. Ennyi.

Csak hogy tisztázzuk: a hibás lépés az volt, hogy megdobtam Béluskát egy építőköccel. Konkrétan a fejét sikerült eltalálnom, amin van egy szemüveg is, ami tovább bonyolítja a dolgot.

Amikor anyám meghallotta, majdnem kiájult.

Pedig ez az egész csak egy szörnyű félreértés! Én nem is a szemüveges Béluskát akartam ám kupán találni, hanem Istvánkát, aki meglökött, és ezért beleestem a Bella ölébe, aki mégiscsak egy lány, és mégiscsak fejbe vágott a Barbijával, amiért váratlanul megzavartam a szoptatást.

Ekkor ragadtam meg dühömben a fából készült, zöld színű, erődök, paloták

építésére alkalmas elemet, és dobtam el Istvánka irányába, aki azonban ármányosan elhúzta a fejét, a kis kancsi Béla meg rosszkor volt rossz helyen. Ennyi.

Szóval megkérdelem a nagyit, van-e Váradon csoki. A nagy szerintem tudja, hogy magamat sanyargatom, szóval kegyesen azt hazudja, hogy nincsen. Ekkor már rá nézek, mert eddig nem néztem rá, de gyanús a dolog. Egész Váradon nincs egy csoki se? Nincsen, fiam, mosolyogja a nagy.

Tetszik a játék.

És buldózeres autó van Váradon, kérdem. Az sincs, mondja komoly arcot játszva. Akkor biztos zenélős tolltartó sincs, kacagom neki. Az meg pláne nincsen, neveti vissza mama. Autók vannak? És házak? És emberek? Nincsenek, mondja mama, már ő is nevetve, kacagva, kuncorászva, és széttárjuk a kezünket. Hát akkor Váradon nincs semmi, kérdezem a nevetéstől kimerülve. Váradon nincs semmi, füllenti a nagy, és ekkor mindkettőnkön erő vesz megint a fojtogató kacagás, és csak hahotázunk a térdünket csapkodva, hogy hogy tudott ilyesmit kitalálni a nagymama, és a majmok a tévében dühösek valamiért az emberekre, és pont úgy kuplerájoznak, mint anyám a táskájában, mintha nekik is Váradra kéne menniük, ahol történetesen nincs semmi.

Ekkor anyám bejön, és rám szól, hogy mit viháncolok a fekete pontommal.

Váradon nincs semmi, mondom neki még mindig nevetve, de az arcából megértem, hogy nekem most nem kéne nevetni. Váradon nincs semmi, mondom ki még egyszer elkomolyodva, amire anyám csak a fejét csóválja, és felpróbál még három blúzt.

Aztán másnap mégis kapok csokit, pedig nem érdemlem meg. A fekete pontot kiteszük a hűtőre a pirosak mellé, hogy emlékeztessen a bűnömrre.

Ezért a kis kancsi Béluska még szorolni fog!

VARGA LÁSZLÓ EDGÁR
vargalaszlloedgar@gmail.com

Egész Váradon nincs egy csoki se? Nincsen, fiam, mosolyogja a nagyi. Tetszik a játék

• FARKASILONA JANKA, 12. OSZTÁLYOS

A negatív gondolatok leállítsa, racionális belső beszéd elindítása szükséges a nehéz helyzetben

Hat a gyerekekre a felnőttek reakciója

A gyerekek körében is felütötte a fejét és fokozódik az iskolakezdés óta a koronavírussal kapcsolatos egészségsszorongás – mondta Kotta Ibolya egyetemi adjunktus. A BBTE Pszichológia és Neveléstudományi Karának munkatársa szerint a felnőttek reakciója, helyzetértelmezése kihatással van környezetükre, elsősorban a gyerekekre, serdülőkre, akik biológiai, pszichológiai éretlenségükből kifolyólag védtelenek a stresszel szemben.

Számos pszichológiai vonatkozása van a világjárványnak és mindannak, amit magával hozott – világított rá Kotta Ibolya egyetemi adjunktus a Babeş-Bolyai Tudományegyetem (BBTE) közösségi oldalán megosztott videóban. Példaként említette annak vizsgálatát, hogy mi határozza meg az egészségünk miatti szorongást, milyen annak a személynek a demográfiai és pszichológiai profilja, aki betartja az egészségügyi előírásokat, és egyéni szinten megtesz mindent a vírus terjedésének megakadályozása érdekében. Tehát mi jelzi előre a megelőző viselkedést? – tette fel a kérdést a BBTE Pszichológia és Neveléstudományi Karának munkatársa. Emlékeztetett, az Egészségügyi Világszervezet (WHO) világjárvánnyá hirdette a Covid-19-et. Ez különféle korlátozások bevezetéséhez vezetett, és ezek valamilyen, kisebb vagy nagyobb mértékben, befolyásolták a hétköznapi életvitelünket. Változásokhoz vezetett a tanulás, munka, létfenntartás, ügyintézés, higiéniai szokások, szórakozás terén. „Milyen hatással van mindez ránk? Például félhetünk, retteghetünk tőle. Vagy bosszanthatnak, feldühíthetnek a korlátozások. Lehet, hogy rögeszmésen próbálunk megfelelni az egészségügyi előírásoknak, de az is lehet, hogy nyíltan felvállaljuk: nem értünk velük egyet” – mutatott rá az egyetemi tanár.

A gondolatok meghatározzák a reakciót

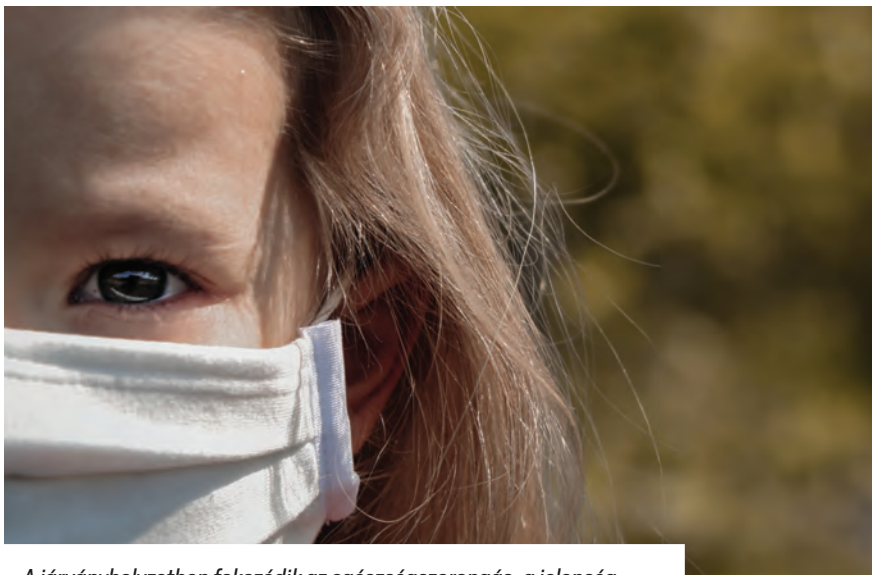
Mint kifejtette, tulajdonképpen a világjárvány mindnyájunkra másképp hat,

másképp hatott márciusban, és most is. Mégis létezik egy zavarba ejtően egyszerű háromtényezős képlet, ami segíthet abban, hogy megértsük, pszichológiai szinten mi zajlik most bennünk.

Van egy negatív esemény, egy hatótényező, ami mindnyájunkat érint, és ezt a negatív eseményt mindannyian másképp, eltérő módon értelmezzük, más-

reakcióképlet három eleme kapcsán több lehetőségünk van – fogalmazott Kotta Ibolya.

Ideális esetben, ha a negatív esemény, a hatótényező megszüntethető, akkor a probléma megoldottnak tekinthető. De úgy tűnik, hogy a Covid-19 vagy az ezzel kapcsolatos felhajtás egyéni beavatkozással nem állítható meg. „Az érzelmek,

A járványhelyzetben fokozódik az egészségsszorongás, a jelenség a gyerekek körében is felütötte a fejét

más gondolatokat hív elő. Ezek a gondolatok fogják végső soron meghatározni azt, hogy hogyan reagálunk, azaz hogyan érezzük magunkat, és mit teszünk – magyarázta a szakember. Hozzátette, az egyén és környezete jóléte szempontjából az lenne a cél, hogy egyrészt ne legyenek túlságosan intenzív kellemetlen érzéseink: düh, büntudat, szorongás, pánik. Másrészt ne legyenek inadaptív viselkedésmegnyilvánulásaink, mint agresszivitás, kényszerességbe hajó kézmosás. A kimeneti változó, azaz a reakció legyen adaptív, segítse a helyzethez való alkalmazkodást, a pszichés jólétet. Ennek szerencsére több módja is van, a korábban felvázolt eseményértelmezés,

impulzusok, sőt a fiziológiás reakciók is kontrollálhatók. Itt megjegyezném, hogy a kellemetlen érzéseink, ha nem túlzottan intenzívek, akkor ezek egészséges negatív érzelmek, melyek segítenek a helyzettel való megküzdésben. Tehát befolyásolhatom a reakciót, a kimeneti változót. Ugyanis ezek a reakciók a helyzetértelmezésből fakadnak, így a tartósabb megoldást az jelentheti, hogyha a gondolataink fölött is megtanulunk ellenőrzést gyakorolni” – hívta fel a figyelmet az előadók.

Helyzetértelmezésünk kihat a környezetre

Arról is beszélt, hogy a jólétünk szempontjából igenis releváns, miként

értelmezzük ezeket a történeteket, változásokat. De itt nem egyszerűen arról van szó, hogy hiszünk, vagy sem a világjárvány létezésében és méreteiben, statisztikai adatokban, vagy az előírások jogosultságában. Bizonyos szempontból tulajdonképpen teljesen mindegy, hogy a vírushívók vagy a vírustagadók, esetleg a politikai manipulációt sejtők táborát gazdagítjuk. Rámutatott, 2020-ban az életünk kilépett a megszokott mederből, a járványügyi korlátozások, a kötelező vagy ajánlott fizikai távolságtartás, az izoláció, de még a maszkviselés is olyan stresszfaktorok, amelyek jelentős mértékben ronthatják életminőségünket. „Nagyon fontosnak tartom kiemelni, hogy az a mód, ahogy mi reagálunk, és ahogy mi értelmezzük a helyzetet, kihatással van a környezetünkre, így azokra is, akik valamilyen oknál fogva alacsonyabb pszichológiai immunitással rendelkeznek. Elsősorban a gyerekekre, serdülőkre, akik biológiai, pszichológiai éretlenségükből kifolyólag védtelenek a stresszel szemben. De akár azokra a családtagokra, ismerősökre is gondolok, akik életkoruk, krónikus betegségeik vagy pszichés problémáik miatt vulnérabilisabbak a járvánnyal szemben” – mondta Kotta Ibolya.

Hozzátette, az, hogy mennyire érezzük magunkat veszélyben, a Covid-megbetegedéssel kapcsolatos egészségsszorongást is jelentősen előrejelzi. Most, hogy egyre közelebbinek érezhetjük a vírus fenyegetettségét, egyre inkább számolni kell az egészségsszorongás jelenségével.

Rámutatott, sajnos úgy tűnik, hogy ez a jelenség a gyerekek körében is felütötte a fejét, és fokozódik az iskolakezdés óta. A gyerek különböző testi érzetek, múlt löktetések, apró jelek miatt kezd aggódni, nem ritka a kényszerességbe hajló kézmosás, az előírások görcsös követése, amit a megbetegedéstől való erős szorongás kísér. „Nem nehéz belátni, hogy egy ilyen világjárvány és az ezzel kapcsolatos hírek tökéletesen alkalmasak arra, hogy az egészségszorongás kialakulásához. A jó hír azonban az, hogy – legalábbis felnőtteknél úgy tűnik –, az erős önkontroll moderáló hatással bír. Ez azt jelenti, hogy az érzelmek, gondolatok és viselkedések kontrollálási

képességének birtokában az egészségsszorongás elkerülhető vagy csökkenthető még akkor is, ha a vírust egyre fenyegetőbbnek érezzük” – hangsúlyozta a pszichológia kar munkatársa.

Rugalmas ellenálló képesség szükséges

Felmerül a kérdés, hogy kik azok az emberek, akik ilyen körülmények között is jól boldogulnak, racionálisan gondolkodnak, kontrollálni tudják érzelmeiket, viselkedésüket, és a legtöbbet tudják kihozni a helyzetből. Mi szükséges ehhez a rugalmas ellenálló képességhez, úgynevezett rezilienciához? Az egyetemi oktató szerint a rugalmas ellenálló képességhez többek között rugalmas gondolkodásra van szükség, ami az je-

Van egy negatív esemény, hatótényező, ami mindnyájunkat érint, és ezt a negatív eseményt mindannyian másképp, eltérő módon értelmezzük, más-más gondolatokat hív elő. Ezek a gondolatok fogják végső soron meghatározni azt, hogy hogyan reagálunk, azaz hogyan érezzük magunkat, és mit teszünk.

lenti, adott esetben el tudjuk fogadni, hogy nem tudunk mindent kontrollálni, ami velünk történik, de megteszünk mindent, hogy könnyebbé tegyük magunk és környezetünk számára. Arra van szükség, hogy a negatív gondolatokat leállítsuk, amikor felismerjük őket, és helyettük egy racionális belső beszédet indítsunk el. A racionális tartalom nyilván attól függ, hogy milyen irracionális gondolatok cikáznak a fejünkben. Ez működhet akkor is, ha a megbetegedéssel kapcsolatos intenzív szorongást élünk át, de akkor is, hogyha dühöt érzünk, mert úgy gondoljuk, hogy manipulálnak bennünket, vagy jogtalanak érezzük az előírásokat. A rugalmas ellenálló képességhez még az

is kell, hogy ne feketén-fehéren lássuk a helyzetet, hanem felismerjük az árnyalatokat. Azt tegyük azonban hozzá, hogy most, amikor a vírussal kapcsolatos hírek már nem hatnak az újdonság erejével, gyakorlatilag hétköznapivá váltak, és úgy tűnik, hogy hosszú távra kell berendezkednünk, egy kiszámíthatatlan életvitelre, nehezebb ugyanolyan lelkesen megtalálni a helyzet pozitívumait, mint tavasszal. Akkor még minden, a vírus, a korlátozások, a bezártság is az újdonság erejével hatottak – részletezte az előadó.

A sikerélmények növelik a szubjektív jólétet

Azt tanácsolta, keressünk lehetőséget arra, hogy minél több pozitív élményben részesülhessünk. Legyenek aktív elfoglaltságaink, valami, amibe belemerülhetünk. Keressük a társas kapcsolatokat a felszínesebb szórakozás és a mélyebb kapcsolódások, beszélgetések szintjén egyaránt. Különösen fontos most, hogy legyenek céljaink, de természetesen, hogyha átrendeződés történik a célok terén. Például nem biztos, hogy ebben az időszakban kell szakmai szempontból a legsikeresebbeknek lennünk, és a legjobb teljesítményt felmutatnunk. De tény, hogy a sikerélmények növelik a szubjektív jólétet.

Amennyiben a körülményeink engedik, fektessünk most több energiát a tanulásba, munkába, de tudjuk azt is elfogadni, hogyha most másfele kell az energiáinkat tömöríteni. Ezekben a hónapokban inkább a túlélésre, mintsem a szakmai fejlődésre rendezkedünk be. Még a legnehezebb életkörülmények sem indokolnák azt, hogy csak diszfunkcionális negatív érzelmeket éljünk át. A nehéz, kényelmetlen élethelyzetek mindig a személyes fejlődés, az úgynevezett stresszel kapcsolatos vagy poszttraumás növekedés lehetőségét hordozzák magunkban. Úgy tűnik tehát, hogy a minden rosszban van valami, jó nem egyszerűen egy közhely, hanem pszichológiai mankó lehet. Élünk tehát a növekedés lehetőségével – hangsúlyozta Kotta Ibolya.

BEDE LAURA

bede_laura@yahoo.com

Előkelő helyen a BBTE a neves angol rangsorban

A kolozsvári székhelyű Babeş–Bolyai Tudományegyetem kapta a legjobb értékeléseket a romániai felsőoktatási intézmények közül a Times Higher Education (THE) rangsorában.

„A neves Times Higher Education (THE) 2020. október 28-án közzétett rangsorában a BBTE 11 akadémiai terület közül 9 területen jelenik meg, 8 területen országos szinten első helyezett, 5-ön pedig egyedülként első helyezett a romániai egyetemek közül, anélkül, hogy megosztaná pozícióját egy másik intézménnyel” – adta hírül Facebook-oldalán a kolozsvári felsőoktatási intézmény. Az egyetem honlapján is közzétett hír szerint a Times Higher Education rangsorában elemzett 11 terület közül a BBTE 9 akadémiai területen ért el helyezést.

Pszichológiai területen a romániai egyetemek közül egyetlenként szerepel, és az első helyet foglalja el, nemzetközi szinten a 401–500. pozícióban van. De egyetlenként szerepel a romániai egyetemek közül az oktatás területén is, és az első helyet foglalja el, nemzetközi szinten a 401–500. pozíció jutott neki. Hasonló a helyzet a művészetek és humántudományok területén is, ahol a romániai egyetemek közül szintén egyetlenként jelenik meg a kolozsvári felsőoktatási intézmény, és az első helyet foglalja el, nemzetközi szinten a 401–500. pozícióban van.

Egzakt tudományokban is hódít

Akárcsak a mérnöki és műszaki tudományok területén, ahol a romániai egyetemek közül a legmagasabb helyezést érte el, nemzetközi szinten pedig a 401–500. pozíciót. Fizikai tudományok területén is az első helyet foglalja el a hazai felsőoktatási intézmények közül, nemzetközi szinten azonban már csak a 801–1000. pozíció jutott a kolozsvári egyetemnek. Amely romániai szinten az élettudományok területén is első, igaz, a Bukaresti Egyetemmel megosztva, nemzetközi szinten a 601–800. pozícióban áll. Hasonló nemzetközi helyezést mondhat magának az informatika területén is, igaz,

itt már másik kolozsvári felsőoktatási intézménnyel foglalja el az első helyezést a romániai egyetemek között, mégpedig a kolozsvári Műszaki Egyetemmel. A gazdálkodástudományok és vállalkozás területén már több hazai felsőoktatási intézménnyel is fel kellett venni a versenyt, de megtartotta az első helyezést a romániai egyetemek között, a Bukaresti Egyetemmel, a Jászvásári Alexandru Ioan Cuza Egyetemmel és a Gazdálkodástudományi Akadémiával együtt, nemzetközi szinten a 601+ pozíciót foglalva el. Társadalom-

A BBTE közleménye szerint a brit THE-rangsor az egyetemek egyik legátfogóbb és legrangosabb nemzetközi rangsorolása.

tudományok területén ellenben már csak a második helyezés jutott a BBTE-nek a romániai egyetemek rangsorában, több egyetemmel együtt, míg nemzetközi szinten a 601+ pozíció. A jogtudományok területén egyetlen romániai egyetem sem szerepel a legfrissebb tudományterületek szerinti THE-rangsorban, míg a klinikai/preklinikai/egészségügyi területen három romániai orvosi egyetem foglal el 601+ pozíciót nemzetközi szinten.

A „legkomplexebb egyetem”

„Örömmel tölt el, hogy 11 akadémiai terület közül a BBTE 9 területen jelenik meg a nemzetközi rangsorban, 8 területen országos szinten első helyezett, 5-ön pedig egyedülként első helyezett a romániai egyetemek közül, anélkül, hogy megosztaná pozícióját egy másik intézménnyel. A BBTE tehát továbbra is az

ország legkomplexebb egyeteme, a legjobb láthatósággal és a legnagyobb hatékonysággal a tudományterületek szerinti THE-rangsorban” – nyilatkozta a rangsor kapcsán Daniel David egyetemi tanár, a BBTE rektora.

Rámutatott, az, hogy a kolozsvári egyetem ország szinten első helyet foglal el a mérnöki és műszaki tudományok területén, nemzetközi szinten pedig a 401–500. pozícióban szerepel, visszaigazolja, hogy a BBTE 2016 óta programszerűen felvállalt elköteleződése nemzetközi elismerésben részesül. „Bár nem vagyunk orvosi intézmény, remélem, hogy a BBTE a jövőben a klinikai/preklinikai/egészségügyi területen is jelen lesz, az idén létrehozott új Egészségügyi Akadémiai Iskola (School of Health) révén” – tette hozzá a rektor, azon reményének is hangot adva, hogy a kolozsvári jogi képzés lesz az első romániai jogtudományi program, amely a jövőben bekerül a referenciaértékű rangsorba. „A presztízsen, illetve a (leendő) hallgatók tájékoztatásán túl a rangsorok fontosak számunkra, hiszen segítenek objektív diagnózist felállítani, majd ez alapján továbbgondolni a dolgokat a bizonyítékokon alapuló akadémiai politikák fényében, az egyetem közössége, a város, Erdély és az ország versenyképessége érdekében” – mutatott rá a neves egyetem vezetője.

A BBTE közleménye szerint a brit THE-rangsor az egyetemek egyik legátfogóbb és legrangosabb nemzetközi rangsorolása, amely az oktatási és a kutatási kritériumokat egyaránt figyelembe veszi, valamint a társadalmi-gazdasági környezettel való kapcsolatot és a nemzetközi elérhetőséget is értékeli.

PAP MELINDA

papmeli@yahoo.com

Jelenléti oktatást kér az RMDSZ az általános iskolákban

Minden iskolában és óvodában, ahol a járványügyi helyzet ezt lehetővé teszi, kezdjék újra az oktatást 9. osztályig – kéri az RMDSZ a kormánytól. A szövetség ugyanis rossznak tartja a kormány döntését, az alakulat szerint semmi sem indokolja, hogy minden iskolát és osztályt bezárjanak. November 9-én közzétett állásfoglalásában az RMDSZ azt állítja, elhamarkodott döntésével a kormány úgy állítja be a tanulókat és a pedagógusokat, mint a koronavírus hordozóit. Eközben az RMDSZ szerint Európa országainak nagyon nagy része – nagyobb fertőzöttségi aránnyal – körültekintően jár el, és hagyja fejlődni a diákokat. A szövetség úgy véli, az online tanításnak beláthatatlan következményei lesznek hosszú távon, nem beszélve arról, hogy ennek a feltételei sem adottak: a kormány az elmúlt fél évben nem volt képes digitális eszközökkel ellátni az iskolákat. „Ugyanakkor a pedagógusok és az oktatási szakemberek is állítják: az óvodások és az alsó tagozatos iskolások esetében a digitális oktatással nem fejleszthetők olyan képességek, mint a szövegértés, a helyes tájékozódás, az írásbeli és szóbeli kompetenciák elsajátítása” – áll a szövetség állásfoglalásában. Ebben kéri a kormánytól, hogy minden iskolában és óvodában, ahol a járványügyi helyzet ezt lehetővé teszi, kezdjék újra az oktatást 9. osztályig.

Valamint azt is, hogy az iskolák bezárásáról, ahol indokolt, a helyi önkormányzatok és megyei tanfelügyelőség véleményét kikérve a megyei sürgősségi bizottság (CJSU) döntsön. Az RMDSZ szerint az iskolák nyitva tartását indokolja, hogy a diákok kontrollált környezetben vannak, a pedagógusok mindent megtesznek azért, hogy a közegészségügyi szabályokat betartsák. Továbbá a tapasztalat azt mutatta, hogy az iskola-kezdés után nem nőttek ugrásszerűen az esetszámok. „Mi hiszünk a pedagógusokban. Békeidőben is rájuk merjük bízni a gyermekeinket, tudjuk, hogy ezekben a nehéz időkben is helytállnak” – jelenti ki az RMDSZ.

Benedek Zakariás, a szövetség képviselőházi frakcióvezetője is arra kérte

a kormányt, értékelje újra a tanintézetek bezárásáról szóló rendelkezéseit. Ludovic Orban miniszterelnök parlamenti meghallgatásán rámutatott: Nyugat-Európában egyetlen országban sem zárták be teljesen az iskolákat, csak Romániában tartják minden szinten online az órákat. Ez szerint a kisebb korosztályok esetében nem működik, amennyiben legalább egy szülő nem követi kellő figyelemmel a gyereket. „Ez a rendelkezés senkinek sem kedvez: sem a gyerekeknek, sem a szülőknek, sem az oktatóknak. Arra kérjük a kormányt, hogy értékelje újra ezen meghozott döntését, és találjon egy olyan megoldást, amely a nyugat-európai legjobb gyakorlatok mentén tekintettel van minden érintettre” – mondta Benedek Zakariás.

Benkő Erika: vegyék figyelembe a tanárok és szülők álláspontját

Kérdéssel fordult Monica Anisie oktatási miniszterhez november 9-én az online oktatásban tapasztalt nehézségek kapcsán Benkő Erika háromszéki képviselő. Az RMDSZ-es politikus szorgalmazta, hogy a kormány vegye figyelembe a tanári és szülői visszajelzéseket, és javítson a jelenlegi helyzeten. „Rengeteg szülői és tanári panasz érkezett hozzám, kifogásolva az online oktatás nehézségeit. Az elmondottak alapján körvonalazódott, hogy mások a problémák az elemi osztályok esetében, és mások a felsőbb osztályoknál. Míg a felsőbb osztályokban inkább technikai jellegű kérdések merülnek fel, mint az eszközök hiánya, az internet-hozzáférés problémája, vagy maga a tény, hogy a tanári munka vált nagyon nehézé, és a diákok munkája nagyon nehezen követhetővé, az elemi osztályokban ennél is súlyosabbak a problémák” – mondta a képviselő. Indoklásában kifejtette, lényegében a szülőknek kellett átvenni a tanárok feladatát. „Teljesen a szülőkön múlik az, hogy az elemi osztályokban a gyerekek a feladatokat megkapják, azokat megtanulják, és azt majd be is küldjék a tanítóknak. Olyan alapvető dolgokról van szó, mint az írás, olvasás, számolás, román és angol nyelv alapszintű elsajátítása, amiben legtöbb szülő egyrészt nincs, ahogy kompetens legyen, másrészt dolgozniuk kell, és nem

mindenkinek jut ideje arra, hogy napi szinten több órán át következetesen és kitartóan helyettesítsen egy pedagógust. Ebből világosan kitűnik, hogy elsősorban az elemi osztályokban sérül a gyermekeknek a tanuláshoz való joga. Ezt a lemaradást pedig nagyon nehéz lesz behozni” – jelentette ki az RMDSZ-es honatya. Benkő Erika rámutatott, a szülők és a tanárok folyamatosan erős jelzéseket küldenek a kormány felé, de az nem veszi ezeket figyelembe. Holott az ő feladata lenne, hogy érdemben foglalkozzon ezekkel. A szakminiszterhez intézett kérdésében a sepsiszentgyörgyi képviselő arra kereste a választ, hogy amennyiben a járvány elhúzódik, milyen megoldást vezet be a kormány az elemi osztályokban kialakult tarthatatlan helyzetre. Arra is rákérdezett: mi indokolja, hogy Románia nem követi a legtöbb európai országban alkalmazott gyakorlatot, hogy a szigorú intézkedések mellett is működnek az iskolák, különösen az elemi oktatás.

Segíts okosan! – Elektronikai eszközöket gyűjtenek a rászoruló diákoknak

Adománygyűjtő akciót indított az RMDSZ nőszervezete partnerségben helyi civil szervezetekkel azon magyar gyerekek számára, akiknek nincs lehetőségük bekapcsolódni az online oktatásba. Az adományokat a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségével, a tanfelügyelőségekkel, a tanintézetekkel, illetve hátrányos helyzetű gyermekekkel foglalkozó egyesületekkel konzultálva juttatják el az iskolákhoz. Mint felhívásukban rámutatnak: a megfelelő elektronikai eszközök hiánya sok magyar gyermek, diák számára ellehetetleníti az oktatáshoz való hozzáférést, csorbítja az oktatáshoz való jogukat. Mivel kifogytak az európai uniós alapok az okos eszközök beszerzésére az országban, sok gyereknek nincs lehetősége csatlakozni az online tanórákhoz. „A Segíts okosan! elnevezésű akcióval azt szeretnénk elérni, hogy a járványhelyzet ellenére is minden diák tanulhasson. A gyűjtés során használt, de működőképes okostelefonokat, táblagépeket várnak az adományozóktól. Fontos, hogy az eszköz töltője is

mellékelve legyen! Emellett azok, akik szeretnének segíteni, internet-hozzáféréssel ellátott SIM kártyákat is adományozhatnak a gyermekeknek” – áll a felhívásban. A november 9-én indult adománygyűjtés december 15-éig tart. Az eszközök a nőszerző Facebook-oldalán meghirdetett helyszíneken adhatók le, az adományokat a partnerszervezetek hetente eljuttatják az iskolákhoz.

Orban: a járvány alakulásán múlik az iskolák megnyitása

Azért volt szükség a november 9-én bevezetett online oktatásra, hogy elejét vegyék annak, hogy a tinédzserek megfertőzzék szüleiket, nagyszüleiket – jelentette ki Ludovic Orban miniszterelnök. „Nem az iskolában fertőződnek meg, de elkapják a kórt máshol, amikor nincsenek szülői, nagyszülői vagy tanári felügyelet alatt. És hál’ Istennek számos helyzet van, amikor a fiatalok szabadok, találkoznak. A tinédzserek – elemzések igazolják, nem csupán nálunk, nagyon sok európai országban – vírusterjesztők, mivel náluk nincsenek súlyos tünetek, nagy többségük tünetmentes, ám terjesztik a vírust. És a szerencsétlenség, hogy az első, akiknek átadják a vírust, a szülők, nagyszülők, akikre nézve súlyosak lehetnek a következmények” – jelentette ki a kormányfő a B1 televízió vendégeként. A 23 és 5 óra között bevezetett kijárási korlátozás kapcsán elmondta: ezt azért vezették be, mivel éjszaka sok fiatal, tinédzser bulizik. Az iskolák megnyitása kapcsán leszögezte: ez a járvány alakulásától függ. „Mi azt szeretnénk, ha minden diák visszatérne az osztálytermekbe, mi azt akarjuk, hogy az oktatás az osztályokban történjen. Másrészt nem tudunk eltekinteni attól, ami Romániában a járvány terén történik” – fogalmazott Orban.

Elmaradnak a félévi dolgozatok

A tanulók nem fognak félévi dolgozatokat írni ebben a tanévben – jelentette ki Cristian Tănase, az oktatási minisztérium szóvivője, miután a sajtótárcakonzultációt kezdeményezett a témáról minden érintett féllel, és ez a döntés született. „A dolgozatok helyét egy összegző értékelés veszi majd át” – tette hozzá a minisztériumi illetékes. Raed Arafat

államtitkár szerint a személyes érintkezések csökkentése érdekében döntöttek a hatóságok az online oktatásra való áttérés mellett, illetve annak elkerüléséért, hogy a gyerekek megfertőzzék családtagjaikat. Az iskolák bezárására vonatkozó döntés meghozatalakor a hatóságok azt is szem előtt tartották, hogy számos tanintézet már korábban áttért az online oktatásra, több másik pedig egyébként is átállt volna a digitális tanrendre a megbetegedések magas száma miatt. Arafat szerint e téma kapcsán is megoszlanak a vélemények: nemcsak ellenzői vannak az intézkedésnek, számos szülő szorgalmazta az online oktatásra való átállást, és a pedagógusok egy része is helyesli a döntést.

Online inspekciókat tervez a minisztérium

A digitális oktatásban résztvevők nagy száma miatt arra kérte a tanfelügyelőségeket Monica Anisie oktatási miniszter, hogy „inspekciókon” ellenőrizzék, hogy a pedagógusok valóban megtartják-e az órákat. Ugyanis egyre több arra vonatkozó jelzést kapnak a diákoktól, szülőktől, hogy egyes tanárok elhanyagolják a digitális oktatást. A hivatalos jelentések szerint egyelőre egyetlen pedagógusnak sem kellett visszatartani a bérét amiatt, mert elutasította, hogy online oktasson – tette hozzá Luminița Barcaru közoktatásért felelős államtitkár. Elmondta, online tanfolyamokat is terveznek a pedagógusok számára, hogy utóbbiak elsajátíthassák a különböző digitális felmérési módokat.

Pályázati pénzből digitalizálják az iskolákat Nagyváradon

Ötmillió eurós projekt keretében látványos számítástechnikai felszereléssel a 35 nagyváradai iskola 1100 osztálytermét a nagyváradai polgármesteri hivatal. Florin Birta polgármester bejelentése szerint a projekt révén a város valamennyi iskolája megfelelné a modern kor kihívásainak, hiszen bár a bihari megyeszékhely iskoláiban összesen 1129 osztályterem van, ezek fennmaradó része labor. Elmondta: minden osztályterembe kerülne okostábla, laptop, wireless router, és emellett valamennyi iskola kapna mintegy száz táblagépet is, melyeket a rászoruló diákok

használhatnának. Utóbbiak most lehetnek nagyon hasznosak, amikor online zajlik az oktatás, míg a felszerelés többi részét máskor is kihasználhatják a diákok, pedagógusok. A projektről a megyei tanfelügyelőséggel is egyeztettek, mondta Birta, aki szerint a polgármesteri hivatal önrésze 100 ezer euró lenne. A városi tanács jóváhagyása után be is nyújtják a pályázatot, és a felszerelés három-négy hónapon belül meg is érkezik a váradai iskolákba.

Kivizsgálja a minisztérium a diákjait bántalmazó tanár ügyét

Tanfelügyelőségi vizsgálatot kért Monica Anisie oktatási miniszter azt követően, hogy a közösségi médiában megjelent egy videó, amelyen az látható, hogy a Máramaros megyei Borsa város egyik iskolájában a tanár ütlegeti a diákjait. Monica Anisie Facebook-oldalán azt írta, személyesen kereste meg a megyei tanfelügyelőt, és kérte az eset kivizsgálását. Megjegyezte: elszomorítja, hogy hasonló incidensek előfordulhatnak, és zéró toleranciát hirdetett az iskolai erőszak terén.

Átadták az Orbán Balázs-díjakat

A XI. Székelyföldi Napok záróakadémiaként adták át Csíkszeredában a legnagyobb székely, Orbán Balázs munkásságának és életművének emléket állító díjakat november 13-án: az elismerést Ady István református lelkész, Farkas Árpád költő és Burus-Siklódi Botond pedagógus kapta. Tóth László főkonzul köszöntőbeszédében kitért arra, hogy a közösség és szülőföld formálásának számtalan formája van. „Elődeink biztos támpontokat mutattak nekünk a közösségformálásban. Egy nemzetnek bíznia kell ezekben a kiemelkedő emberekben, hiszen a nehéz időkben szükség van a megbecsülésükre, hogy tovább tudjunk lépni” – fogalmazott. Burus-Siklódi Botond közel harminc évig szolgálta a pedagógusi szakmát. A magyar nyelvű oktatás terén kiemelkedő érdemei voltak a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségének főtítkáráként, később pedig elnökeként.

P. M.